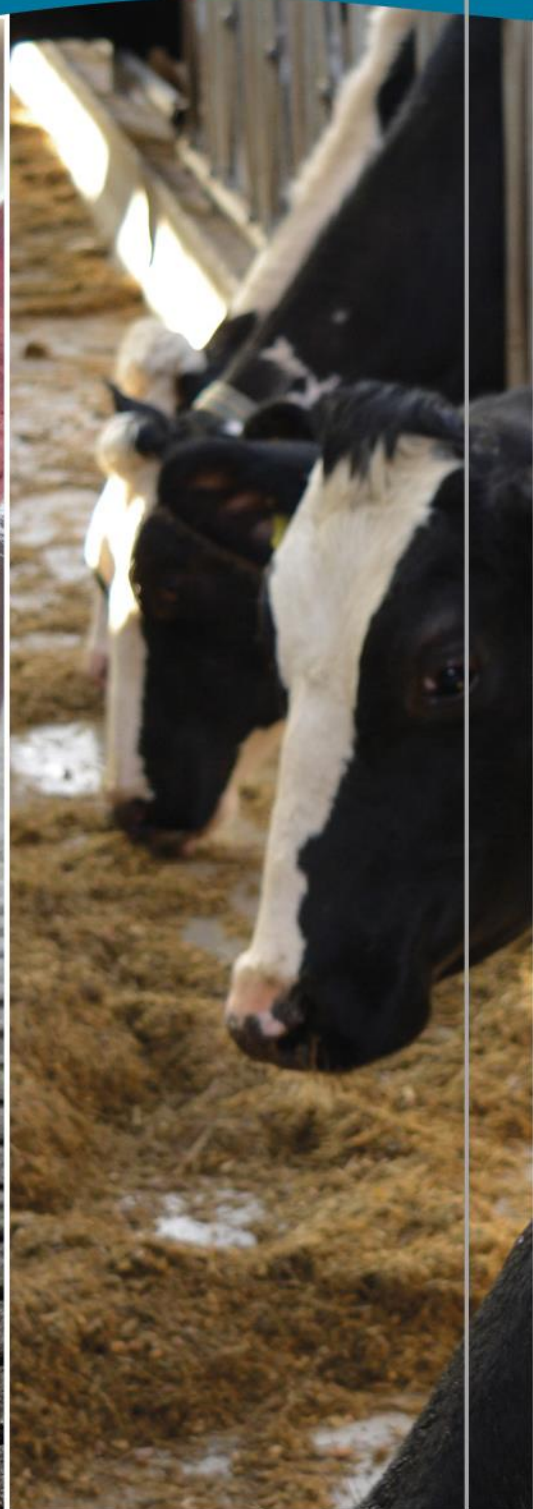


## Miljøkonsekvensrapport for Øster Nørbyvej 36

Herpinggaard Aps  
Øster Nørbyvej 36  
7620 Lemvig



**FJORDLAND.**

Skive 9615 3000    Thisted 9618 5700    Lemvig 9663 0544

[www.fjordland.dk](http://www.fjordland.dk)

## Indholdsfortegnelse

|       |                                                                                          |    |
|-------|------------------------------------------------------------------------------------------|----|
| 1.    | Ikke-teknisk resumé .....                                                                | 4  |
| 1.1   | Hvad søges der om? .....                                                                 | 5  |
| 2.    | Beskrivelse af projektet .....                                                           | 7  |
| 3.    | Indretning og drift .....                                                                | 7  |
| 3.1   | Stalde og produktionsareal .....                                                         | 7  |
| 3.1.1 | Beskrivelse af produktionsarealer .....                                                  | 8  |
| 3.2   | Teknologi til reduktion af lugt og ammoniak .....                                        | 9  |
| 3.3   | Teknologi til reduktion af ammoniak .....                                                | 9  |
| 3.4   | Ejendommens husdyrgødning .....                                                          | 10 |
| 3.4.1 | Foderopbevaring .....                                                                    | 11 |
| 3.4.2 | Afløbsforhold .....                                                                      | 12 |
| 3.4.3 | Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug .....                                  | 12 |
| 3.4.4 | Projektets erhvervsmæssige nødvendighed .....                                            | 13 |
| 3.4.5 | Beliggenhed, landskabelige værdier og afstandskrav .....                                 | 13 |
| 3.4.6 | Landskabsvurdering .....                                                                 | 15 |
| 3.4.7 | Afstandskrav .....                                                                       | 20 |
| 3.5   | Ammoniakemission og -deposition .....                                                    | 21 |
| 3.6   | Natur .....                                                                              | 21 |
| 3.6.1 | Bilag IV-arter .....                                                                     | 24 |
| 3.7   | Lugt .....                                                                               | 29 |
| 3.7.1 | Støv .....                                                                               | 30 |
| 3.7.2 | Støj .....                                                                               | 31 |
| 3.7.3 | Gener fra rystelser og vibrationer .....                                                 | 34 |
| 3.7.4 | Fluer og skadedyr .....                                                                  | 34 |
| 3.7.5 | Lys .....                                                                                | 34 |
| 3.7.6 | Transporter .....                                                                        | 35 |
| 3.7.7 | Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger .....                                   | 37 |
| 3.7.8 | Forslag til egenkontrol .....                                                            | 39 |
| 4.    | Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktion samt brug af naturressourcer .. | 40 |
| 4.1   | Reststoffer .....                                                                        | 40 |
| 4.2   | Affald .....                                                                             | 41 |
| 4.3   | Døde dyr .....                                                                           | 43 |
| 4.4   | Vandforbrug .....                                                                        | 43 |
| 4.5   | Energi .....                                                                             | 44 |
| 4.6   | BAT (Bedst Anvendelige Teknik) .....                                                     | 44 |
| 4.7   | Proportionalitetsberegning .....                                                         | 46 |
| 4.8   | Grænseoverskridende virkninger .....                                                     | 46 |
| 4.9   | Tiltag ved ophør .....                                                                   | 46 |
| 4.10  | Befolkningen og menneskers sundhed .....                                                 | 47 |
| 4.11  | Alternative løsninger .....                                                              | 47 |

**Datablad**

|                                  |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <b>Husdyrbrugets beliggenhed</b> | Øster Nørbyvej 36<br>7620 Lemvig                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   |
| <b>Ansøgeroplysninger</b>        | Herpinggaard Aps<br>Gåskærvej 28<br>7620 Lemvig                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>Ejer</b>                      | Herpinggaard Aps<br>Gåskærvej 28<br>7620 Lemvig                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
| <b>CVR-nr.:</b>                  | 38238140                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>CHR-nr.:</b>                  | 56113                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              |
| <b>Kommune:</b>                  | Lemvig Kommune                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |
| <b>Ejendomsnummer:</b>           | 9701425                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
| <b>Biaktiviteter:</b>            | Udlejning af stuehus                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |
| <b>IE-brug:</b>                  | Ja, besætningen vil overstige 750 søer                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Ansøgningsskema:</b>          | 252657                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             |
| <b>Kvalitetssikring</b>          | Mette Kristensen Warncke                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           |
| <b>Konsulent:</b>                | Kira Langkjer<br>Industrivej 53<br>7620 Lemvig<br>Mail: kla@fjordland.dk<br>Tlf.: 61 10 70 27                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      |
| <b>Ansøgning indsendt:</b>       | 9. oktober 2025<br>Opdatering indsendt d. 21. oktober 2025<br>Opdatering indsendt d. 7. november 2025<br>Opdatering indsendt d. 24. november 2025<br>Opdatering indsendt d. 5. december 2025<br>Opdatering indsendt d. 4. februar 2026<br>Opdatering indsendt d. 21. februar 2026<br>Opdatering indsendt d. 25. februar 2026<br>Opdatering indsendt d. 26. februar 2026<br>Opdatering indsendt d. 23. marts 2026<br>Opdatering indsendt d. 30. marts 2026<br>Opdatering indsendt d. 28. april 2026 |

## **1. Ikke-teknisk resumé**

Denne rapport beskriver de miljømæssige konsekvenser ved det ansøgte projekt, beliggende på Øster Nørbyvej 36, 7620 Lemvig. Husdyrbruget er et IE-husdyrbrug med mere end 750 stipladser til søer.

Rapporten er opbygget jf. Bilag 1 i bekendtgørelse nr. 1089 af 16/10/2024 (husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen) med følgende ændring:

- Rapporten indledes med et ikke-teknisk resume, fremfor at slutte med det, så det er lettere for læseren at danne et overblik over hvad rapporten omhandler.

Rapporten er en miljøkonsekvensrapport og behandler de potentielle væsentlige miljøpåvirkninger ved husdyrbrugets produktion. Rapporten indeholder en beskrivelse af husdyrbruget og det ansøgte, og efterfølgende vurdering af de væsentligste indvirkninger på miljøet. Rapporten danner grundlaget for kommunens afgørelse om miljøgodkendelse for husdyrbruget.

Ansøger ønsker at tilpasse produktionen i eksisterende bygninger på Øster Nørbyvej 36, 7620 Lemvig, tage en eksisterende stald ud af drift (poltestald) samt søge om opførelse af en ny staldbygning, der ønskes indrettet med løbeafdeling og drægtighedsafdeling til søer. Der ændres ikke på indretningen og produktionsarealet i de øvrige stalde.

Det vurderes at tilbygningen til den nye løbe-og drægtighedsstald er erhvervsmæssig nødvendig for at opretholde den mest hensigtsmæssige fordeling af søerne i de forskellige hold og afdelinger. Der opføres ikke nye farestier i forbindelse med denne ansøgning, så for at kunne optimere og udnytte eksisterende farestier, vurderes det at være erhvervsmæssigt nødvendigt at opføre en tilbygning med nye pladser i løbe- og drægtighedsstalden. Ved opførsel af den nye tilbygning vil eksisterende stalde blive bedre udnyttet og der vil være et bedre flow i produktionen.

Alle mål fra eksisterende stalde, er hentet fra eksisterende §16b miljøtilladelse, der er meddelt den 31. januar 2024. Målene på de nye produktionsarealer, er taget ud fra målene der er i eksisterende stalde.

## **1.1 Hvad søges der om?**

Lemvig Kommune har den 31. januar 2024 meddelt en §16b miljøtilladelse til ejendommen.

Med så ny en miljøtilladelse, er ejendommen godkendt efter stipladsmodellen. Der ønsket opført en tilbygning til eksisterende bygninger – dette betyder at antallet af stipladser til søer overstiger 750, og ejendommen vil dermed være et IE-brug, som kræver en miljøgodkendelse efter §16a.

Nærværende miljøkonsekvensrapport giver en beskrivelse af produktionen på ejendommen.

Tidligere §16b miljøtilladelse samt denne nye §16a miljøgodkendelse efter stipladsmodellen betyder, at ansøger kan udnytte staldene og at begrænsningen ikke længere vil være på antallet af dyr, men derimod de dyrevelfærdsmæssige krav der skal overholdes.

Ved denne miljøgodkendelse, ønskes effekten på luftrenseren at blive øget samt etablering af gyllekøling i den nye stald.

Der er foretaget beregninger i ansøgningssystemet "Husdyrgodkendelse.dk". Her er der bl.a. foretaget lugtberegninger til nærmeste nabo, samlet bebyggelse samt byzone. Disse beregninger er overholdt, hvilket betyder at der ikke er foretaget yderligere lugtberegninger.

I forhold til denne miljøgodkendelse, udvides produktionsanlægget med følgende staldafsnit: Ny løbe-drægtighedsstald. Dette er en udvidelse af produktionsarealet, svarende til 1.048 m<sup>2</sup>. Bygningen vil blive opført i samme materialevalg som de eksisterende staldbygninger.

Beregningerne i ansøgningen for luftrenseren viser, at luftrenseren skal reducere ammoniak med 58,5 %. Det har ikke været muligt at skaffe StaldVent beregninger, så derfor er tidligere StaldVent beregninger fra den oprindelige §16b miljøtilladelse vedhæftet i bilaget.

Af hensyn til det omkringliggende landskab ønskes det nye byggeri opført i tilknytning til eksisterende bygninger. Den nye tilbygning vil blive opført i samme farve og udformning som eksisterende stalde. Tilbygningen forventes ikke at påvirke landskabsoplevelsen.

Ifølge kommuneplanen ligger husdyrbruget indenfor flere områder. Lemvig Kommune har beskrevet de enkelte områder og kommunen ønsker at fastholde og udvikle landbrugets interesser i området, bare det er i tilknytning til eksisterende byggeri.

Med den ansøgte bygningsudvidelse, vil der blive etableret et par ventilationsafkast på den nye bygning. Der er foretaget beregninger på den ændrede støj fra ejendommen og ud fra beregningerne vil omboende ikke opleve støjgener udover de fastsatte støjkrav, ved den ansøgte drift.

På ejendommen er der aftale med godkendt skadedyrsbekæmper, hvilket betyder at der hele tiden er fokus på bekæmpelse af skadedyr. Omboende vil i forbindelse med det ansøgte ikke opleve udfordringer i forhold til skadedyr.

Der er foretaget beregninger til den nærliggende natur. Disse beregninger er foretaget i Husdyrgodkendelse.dk, og viser at ammoniakudledningen til de forskellige naturtyper, der er kategoriseret efter kategori 1, 2 og 3 er overholdt. Det vurderes derfor at den omkringliggende natur, ikke påvirkes væsentligt. Der er en enkelt sø, der er udpeget som beskyttet natur, der har en merdeposition på mere end 1 kg. Der er tvivl om denne sø er korrekt udpeget, når der observeres på tidligere kort over søen.

Der søges om dispensation i forhold til afstand til naboskel – denne dispensation blev ligeledes ansøgt ved tidligere miljøgodkendelse fra januar 2024. Der henvises til dispensationsansøgningen i miljøtilladelsen fra januar 2024.

BAT på ejendommen er overholdt med 1 kg NH<sub>3</sub>-N/år.

I alle stalde, er belysningen udskiftet til LED. Lyset i staldene er ligeledes kun tændt i det omfang der er behov for det, i forbindelse med det daglige arbejde men også jf. de dyrevelfærdsmæssige krav.

På ejendommen, er der generelt fokus på at sortere affaldet i de korrekte fraktioner, således at så meget som muligt, genanvendes. Der er lavet aftaler med godkendt renovatør i forhold til afhentning af affaldet på bedriften.

Der har ikke været vurderet andre miljøteknologier til implementering på ejendommen, udover etablering af gyllekøling samt ændring af effekten på luftrenseren, da husdyrbruget overholder kravene til BAT og ammoniakdepositionen til nærmeste naturarealer udpeget efter kategori 1, 2 og 3.

Hvis et IE-husdyrbrug har haft en faktisk produktion, som ligger under IE-grænsen i en periode på tre år, men udnyttelsesgraden fortsat er over grænsen for delvist kontinuitetsbrud (dvs. over 25% udnyttelse af produktionsarealet), bevarer husdyrbruget sin produktionsret. Ejeren kan derfor vælge igen at øge sin produktion til over IE-grænsen.

Ved fuldstændigt ophør af driften på ejendommen, vil produktionsanlægget, herunder husdyrgødnings- og foderopbevaringsanlæg blive tømt og rengjort. Beholdere til gylle, der er omfattet af kravene om beholderkontrol, vil blive gjort uanvendelige til opbevaring af gylle, hvis de afmeldes beholderkontrollen. Al miljøaffald bortskaffes for egen regning efter den til hver tid gældende lovgivning. Gyllebeholdere, der ikke skal anvendes af anden bruger, vil blive fjernet. Ved driftsophør vil det blive anmeldt til kommunalbestyrelsen med et oplæg til vurdering efter § 38 k, stk. 1, i lov om forurennet jord.

## 2. Beskrivelse af projektet

I de følgende afsnit 2 - 4 redegøres for projektet og dets direkte og indirekte virkning for miljø, natur og mennesker. Emissioner fra anlægget vurderes i forhold til placeringen af produktionen, og der redegøres for hvilke foranstaltninger, der træffes for at undgå, forebygge eller begrænse og om muligt neutralisere forventede væsentlige skadelige indvirkninger på miljø, natur og menneskers sundhed.

Beskrivelserne og vurderingerne dækker husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen §4, stk. 8 samt bilag 1, Litra F, punkt 4:

*Det ansøgt væsentlige direkte og indirekte virkninger i forhold til*

1. *Befolkningen og menneskers sundhed,*
2. *Biologisk mangfoldighed med særlig vægt på kategori 1- og 2-natur samt bilag IV-arter,*
3. *Jordarealer, jordbund, vand, luft og klima,*
4. *Materielle goder, kulturarv og landskabet,*
5. *Samspillet mellem to, flere eller alle faktorer efter nr. 1-4 og*
6. *Sårbarhed i forhold til risici for større ulykker som følge af faktorerne i nr. 1-5.*

## 3. Indretning og drift

I dette kapitel beskrives husdyrbrugets indretning og drift, husdyrbrugets beliggenhed i forhold til omgivelserne samt husdyrbrugets påvirkning af omgivelserne med hensyn til ammoniak-, lugtemission og -deposition, støj, rystelser, vibration, lys, skadedyr, affald og forbrug af ressourcer.

### 3.1 Stalde og produktionsareal

#### Beskrivelse af stalde og produktionsareal

Det eksisterende og godkendte bygnings sæt ligger samlet. I forbindelse med de eksisterende produktionsbygninger, ønskes der opført en ny bygning, der ønskes indrettet med løbestald samt drægtighedsstald. Den nye bygning, ønskes opført øst for eksisterende drægtighedsstald (5) og benævnes (8) Ny løbe-/drægtighedsstald (Figur 1).

I tabel 1 ses hvilke produktionsarealer, der var for 8 år siden, hvad der er godkendt på bedriften i dag og hvilke udvidelser, der ønskes godkendt. Produktionsarealerne fremgår af bilag 1.

| Stald               | Dyretype                                                           | Produktionsareal |         |              |
|---------------------|--------------------------------------------------------------------|------------------|---------|--------------|
|                     |                                                                    | 8-års drift      | Nudrift | Ansøgt drift |
| 1) Drægtighedsstald | Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv              | -                | 368     | 368          |
| 2) Farestald        | Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv                       | -                | 686     | 686          |
| 3) Farestald        | Søer, diegivende. Kassestier, fuldspaltegulv                       | -                | 237     | 237          |
| 4) Løbestald        | Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, delvis spaltegulv | -                | 264     | 264          |
| 5) Drægtighedsstald | Søer, golde og drægtige. Løsgående, delvis spaltegulv              | -                | 509     | 509          |

|                              |                                                                    |   |              |              |
|------------------------------|--------------------------------------------------------------------|---|--------------|--------------|
| 6) Klimastald                | Smågrise. Drænet gulv + spalter (50%/50%)                          | - | 27           | 27           |
| 7) Poltestald                | Slagtesvin. Drænet gulv + spalter (33%/67%)                        | - | 105          | -            |
| 8) Ny løbe-/drægtighedsstald | Søer, golde og drægtige. Individuel opstaldning, Delvis spaltegulv | - | -            | 205          |
|                              | Søer, golde og drægtige- Løsgående, delvis spaltegulv              | - | -            | 843          |
| <b>Total</b>                 |                                                                    | - | <b>2.196</b> | <b>3.139</b> |

Tabel 1. Oversigt over produktionsarealerne i ansøgt, nudrift og 8-års drift

Der har været produktionsophør på ejendommen, i en periode på mere end 3 på hinanden følgende år, hvilket bevirker at der ikke er anført et produktionsareal i 8-års driften.

### 3.1.1 Beskrivelse af produktionsarealer

Produktionen på Øster Nørbyvej 36, 7620 Lemvig drives som en sobesætning med videreformidling af 7 eller 30 kg grise. I beregningerne for denne miljøgodkendelse, er gangarealerne fratrullet produktionsarealerne. Beregning af produktionsarealerne, fremgår af bilag 1.

De forskellige staldafsnit kan ses på figur 1:



Figur 1. Oversigt over staldafsniternes placering.

## 3.2 Teknologi til reduktion af lugt og ammoniak

I miljøtilladelsen, der blev godkendt den 31. januar 2024, er følgende teknologier anvendt i forhold til reduktion af lugt og ammoniak (Tabel 2):

| Stald                        | Teknologi              | Reduktion         | Nudrift, % | Ansøgt drift, % |
|------------------------------|------------------------|-------------------|------------|-----------------|
| 2) Farestald                 | Biologisk luftrensning | Ammoniakreduktion | 53         | 58,5            |
| 4) Løbestald                 | Biologisk luftrensning | Ammoniakreduktion | 53         | 58,5            |
| 5) Drægtighedsstald          | Biologisk luftrensning | Ammoniakreduktion | 53         | 58,5            |
| 7) Poltestald                | Ugentlig udslusning    | Lugtmission       | 20         | -               |
| 8) Ny løbe-/drægtighedsstald | Gyllekøling            | Ammoniakreduktion | -          | 15              |
|                              |                        |                   |            |                 |
| Gyllebeholder                | Teknologi              | Reduktion         | Nudrift, % | Ansøgt drift, % |
| Tank 1                       | Fast overdækning       | Ammoniakreduktion | 50         | 50              |
| Tank 2                       | Fast overdækning       | Ammoniakreduktion | 50         | 50              |

Tabel 2a. Oversigt over hvilke reduktioner der er foretaget mht. lugt- og ammoniakreduktion

Disse reduktioner er videreført til den nye ansøgning, med den ændring at effekten af den biologiske luftrensning hæves fra 53 % ammoniakreduktion til 58,5% ammoniakreduktion (tabel 2a). Der er ligeledes tilføjet gyllekøling som anvendt teknologi i den nye stald. Beregning af effekten af gyllekøling kan ses på bilag 2.

## 3.3 Teknologi til reduktion af ammoniak

Der er i januar 2024 givet en miljøtilladelse, hvor der er vilkår om etablering af biologisk luftrensning med en ammoniakreduktion på 53%.

Der er i besætningen installeret en Farm AirClean BIO flex 2-stage fra SKOV A/S, der er optaget på Miljøstyrelsens teknologilisten med 74% lugtreduktion og 88% ammoniakreduktion. Luftrenseren er en biologisk luftrenser, som består af to rækker med befugtede cellulosefiltre, som er placeret vertikalt. Stalduften renses ved en biologisk proces ved at lede luften gennem filtrene, som bliver overrislet med recirkuleret vand. De uønskede stoffer i stalduften absorberes af andet eller omsættes når de kommer i kontakt med vandet og med bakteriefilmen på filtrene. Teknologien er optaget på teknologilisten i 2015.

Det ses ud fra tabel 2a, at ammoniakreduktionen med den biologiske luftrenser hæves, så luftrenseren i stedet reducerer 58,5% ammoniak. Beregninger for effekten af luftrenseren kan ses på bilag 3.

### Beregninger af luftmængden ved 58,5% ammoniakreduktion

Når der sker en stigning fra 53 % til 58,5% i løbe-drægtighedsstalden samt i farestalden kræver det, at delrensningsgraden hæves fra 27 til hhv. 29 og 30 i løbestalden og drægtighedsstalden (Bilag 3 og 4, figur 10).

I løbeafdelingen skal den rensende luftmængde ændres til 5.874 m<sup>3</sup>/t.

I drægtighedsstalden skal luftmængden ændres til 7.273 m<sup>3</sup>/t og i farestalden skal luftmængden ændres til 6.400 m<sup>3</sup>/t.

## Gyllekøling

I den nye løbe-drægtighedsstald ønskes der at blive installeret gyllekøling til reduktion af ammoniak med 15 % (tabel 2b, bilag 2). Beregningerne over antallet af timer samt effekten af gyllekølingsanlægget kan ligeledes aflæses i tabellen. Der er taget udgangspunkt i at anlægget kører halvdelen af året, og skal derfor have en større køleeffekt. Det ses at gyllekølingens ammoniakreduktion er 15%, når anlægget kører hele året og en effekt på 30% når anlægget kører i halvdelen af året, dette er også angivet i ansøgningsskemaet i husdyrgodkendelse.dk. Forud for staldanlæggets ibrugtagning vil der blive indsendt dokumentation for at det valgte gyllekøleanlæg kan realisere den krævede reduktion af ammoniakfordampning.

| Gyllekøling - miljøforhold                  |                       |                       |                    |                                                | Beregningen er udarbejdet af: G.... |                                       |                                    |                            |                                            |                                                          |                                    |
|---------------------------------------------|-----------------------|-----------------------|--------------------|------------------------------------------------|-------------------------------------|---------------------------------------|------------------------------------|----------------------------|--------------------------------------------|----------------------------------------------------------|------------------------------------|
| Arealer i kummer, køleeffekt & reduktions % |                       |                       |                    |                                                |                                     |                                       |                                    |                            |                                            |                                                          |                                    |
| Valgt / installeret varmepumpe              |                       |                       |                    |                                                | [skriv fabrikat og type, her]       |                                       |                                    |                            |                                            |                                                          |                                    |
| 2018 formler (pr 5. februar 2018)           |                       |                       |                    |                                                |                                     |                                       |                                    |                            |                                            |                                                          |                                    |
|                                             | Gyllekum-<br>mer, m²  | Køleeffekt,<br>W / m² | Køleeffekt,<br>sum | NH <sub>3</sub> -reduktions %<br>i driftstiden | Antal drifts-<br>timer / år         | NH <sub>3</sub> : Års<br>reduktions % | Lugtreduktion<br>Reduk-<br>tions-% | Min. årlige<br>driftstimer | Køleenergi, kWh<br>/ år fra<br>gyllekøling | Varmerenergi, kWh /<br>år fra gyllekol med<br>varmepumpe | Indtastning - kun<br>i gule felter |
| Staldtype / navn                            |                       |                       |                    |                                                |                                     |                                       |                                    |                            | Varmerpumpe, COP-varme                     | 3,2                                                      |                                    |
| [Stalde med træk og slip gyllekurr          | 672,0 m²              | 44,6 W                | 30,0 kW            | 30,0                                           | 4.380 h                             | 14,98                                 | 0,00                               | 8.672 h                    | 131.274 kWh                                | 190.944 kWh                                              |                                    |
| [Stalde med træk og slip gyllekurr          | 0,0 m²                | 44,6 W                | 0,0 kW             | 30,0                                           | 4.380 h                             | 14,98                                 | 0,00                               | 8.672 h                    | 0 kWh                                      | 0 kWh                                                    |                                    |
| [Gyllekummer med linespil]                  | 0,0 m²                | 20,0 W                | 0,0 kW             | 25,2                                           | 4.380 h                             | 12,60                                 | Ingen                              | -                          | 0 kWh                                      | 0 kWh                                                    |                                    |
| [Gyllekummer med linespil]                  | 0,0 m²                | 20,0 W                | 0,0 kW             | 25,2                                           | 8.760 h                             | 25,20                                 | Ingen                              | -                          | 0 kWh                                      | 0 kWh                                                    |                                    |
| Areal med køling i alt                      | 672,0 m²              |                       | 30,0 kW            |                                                |                                     |                                       |                                    |                            | Sum                                        | 131.274 kWh                                              | 190.944 kWh                        |
|                                             | Varmeeffekt           |                       | 43,6 kW            |                                                |                                     |                                       |                                    |                            | Svarer til liter fyringsolie, ca.          | 21.299 liter                                             |                                    |
|                                             | El-effekt, mindst ca: |                       | 13,6 kW            |                                                |                                     |                                       |                                    |                            | (al gyllekøling udføres med varmepumpe)    | 59.670 kWh                                               |                                    |

Tabel 2b. Beregninger for gyllekølingen – beregningen er udført af FH-agro (se kildehenvisning samt beregningsgrundlag på bilag 2)

## 3.4 Ejendommens husdyrgødning

Husdyrbrugets opbevaringsanlæg fremgår af nedenstående tabel 3. Der er to gyllebeholdere på ejendommen, hvor der også har været ansøgt om fast overdækning i tidligere miljøgodkendelse. Gyllebeholderne fremgår i alle drifter (8-års drift, nudrift og ansøgt drift). Dette gør dyreholdet ikke, da der har været kontinuitet på ejendommen, hvilket betyder at der i en periode på 3 år ikke har været dyr på ejendommen. Dette er dog ikke gældende for gyllebeholderne, så derfor indgår de i alle drifter.

| Opbevaringslagre |           |                        |                                       |  |           |                         |
|------------------|-----------|------------------------|---------------------------------------|--|-----------|-------------------------|
| Navn             | Lagertype | Yderligere oplysninger | Bedste tilgængelige opbevaringsteknik |  | Dimension | Areal (m <sup>2</sup> ) |
| Ansøgt drift     |           |                        |                                       |  |           |                         |
| Tank 1           | Flydende  |                        |                                       |  |           | 314                     |
| Tank 2           | Flydende  |                        |                                       |  |           | 534                     |
| Nudrift          |           |                        |                                       |  |           |                         |
| Tank 1           | Flydende  |                        |                                       |  |           | 314                     |
| Tank 2           | Flydende  |                        |                                       |  |           | 534                     |
| 8 års drift      |           |                        |                                       |  |           |                         |
| Tank 1           | Flydende  |                        |                                       |  |           | 314                     |
| Tank 2           | Flydende  |                        |                                       |  |           | 534                     |

Tabel 3. Oversigt over opbevaringslagre

Når gyllen udsluses fra staldene, ledes gyllen fra staldene til fortanken pumpes videre til gyllebeholderne, der er beliggende på ejendommen. Pumpning af gyllen fra gyllebeholderen til gyllevogn sker kun forud for flytning eller udbringning. Ud over gylle, ledes der også vaskevand samt drikkevandsspild til fortank/gyllebeholdere.

### *Fast husdyrgødning*

Der findes som udgangspunkt ingen fast husdyrgødning på ejendommen.

### *Hyppig udslusning*

Hyppig udslusning af gylle er et lovkrav for alle eksisterende slagtesvinestalde, samt alle nye stalde til svin, som er ansøgt og opført efter 1. maj 2023 (§35 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen (BEK 1089/2024)). I forhold til udslusning af gylle, vil gældende lovgivning blive efterlevet.

For eksisterende so- og smågrisestalde, er der ikke et krav om hyppig udslusning, medmindre staldafsnittet totalrenoveres, herunder ændring af gulvprofil eller gødningssystem, som ikke gøres i forbindelse med denne ansøgning. I den nye løbe-drægtighedsstald, vil hyppig udslusning blive anvendt, som også beskrevet i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §35 (BEK 1089/2024).

### *Vurdering*

Det vurderes, at anlægget efterlever husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen i forhold til indretning og drift. I forhold til at opfylde kravene til BAT og ammoniak fra ejendommen, er der anvendt forskellige teknologier.

Der anvendes luftrensning som teknologi i løbe-drægtighedsstalden samt i farestalden for at kunne opfylde kravene til BAT.

Den nye stald der ønskes etableret, ønskes at blive etableret med gyllekøling for at kunne opfylde kravet til BAT.

Generelt efterleves husdyrgødningsbekendtgørelsen og husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens generelle krav.

## **3.4.1 Foderopbevaring**

Der fodres med færdigfoder, der indkøbes og opbevares i 3 udendørs siloer, inden foderet blandes med vand og udfodres som vådfoder. De tre siloer, er alle glasfibertanke (Tunetanken) af størrelsen 100 m<sup>3</sup>, 100 m<sup>3</sup> og 40 m<sup>3</sup>. Siloerne er placeret på nordsiden af foderladen.

Amerikanersiloen, der fremgår af luftfoto er fjernet i sommeren 2025. Dette ses af figur 2.



Figur 2. Billede, der viser at amerikanersiloen ikke længere er på ejendommen. På dette billede ses at soklen endnu ikke er fjernet.

Halm eller andre materialer, der anvendes til rode- og beskæftigelsesmateriale opbevares i øvrige bygninger eller på en anden ejendom.

Søerne fodres flere gange dagligt og dette foregår med automatisk foderanlæg. Foderanlægget justeres kontinuerligt.

### **3.4.2 Afløbsforhold**

Rengøringsvand fra vask af stalde, drikkevandsspild og lænsevand fra luftrenseren tilføres gyllebeholder. I forhold til hvor meget lænsevand der kommer fra luftrenseren til gyllebeholderen, er tallene aflæst i rapporten "Biologisk luftrensning i grisestalde". Der er i beregningerne for opbevaringskapaciteten (bilag 7) anført at lænse vandet udgør 93 m<sup>3</sup> der overføres fra luftrenseren til gyllebeholderen.

Sanitært spildevand fra stuehus ledes til godkendt anlæg. Afløb fra sanitært rum i den nye driftsbygning (kantine/omklædning) ledes til ny septiktank. Alle tilkoblinger fra det ældre staldanlæg er blevet fjernet.

Afløb af tagvand ledes til dræn mod øst. Området vurderes ikke velegnet til nedsivning, og derfor ønskes afløb fra nye tage at blive koblet på eksisterende afløb til dræn mod øst. Der er fjernet en del bygninger, så der kommer ikke større tagfladeareal, end ved det oprindelige bygningssæt (før nedrivningen).

### **3.4.3 Produktionsmæssig sammenhæng med andre husdyrbrug**

Ansøger ejer andre husdyrproduktioner i området. Øster Nørbyvej 36 er en selvstændig ejendom og drives selvstændigt. Ifølge godkendelsesbekendtgørelsens §43, stk. 1 er to husdyrbrug forureningsmæssigt forbundet, hvis afstanden er mindre end 100 m.

Afstanden til andre produktionsejendommen er mere end 100 m, hvilket betyder at ejendommen ikke er forbundet med andre husdyrproduktioner.

**Vurdering**

Øster Nørbyvej 36 drives selvstændigt, da afstandene til nærmeste produktionsejendom er større end de der er foreskrevet i §43, stk. 1 i godkendelsesbekendtgørelsen.

**3.4.4 Projektets erhvervsmæssige nødvendighed**

Løbende opdatering og udvidelsen af produktionsgodkendelsen til driften er en nødvendighed for alle husdyrbrug. Således sikres en kontinuert tilpasning til nyeste viden på miljøområdet og giver ejer og myndighed mulighed for at opdaterer eksisterende vilkår, men også indsætte nye vilkår til ejendommens drift.

Det er en erhvervsmæssig nødvendighed at ejer til enhver tid kan sikres et veldokumenteret og opdateret grundlag for produktionen. Ved at der søges om opførsel af en ny tilbygning til eksisterende stald, betyder dette, at ansøger har større mulighed for at udnytte kapaciteten i eksisterende produktionsbygninger og at ejendommen som helhed vil kunne udnytte det samlede produktionsanlæg bedst muligt.

**3.4.5 Beliggenhed, landskabelige værdier og afstandskrav**

Anlægget ligger ca. 0,2 km øst for Fjaltring, 1,5 km sydøst for Fjaltring Ferieby og 3 km sydvest for byzonen i Ramme (figur 3).

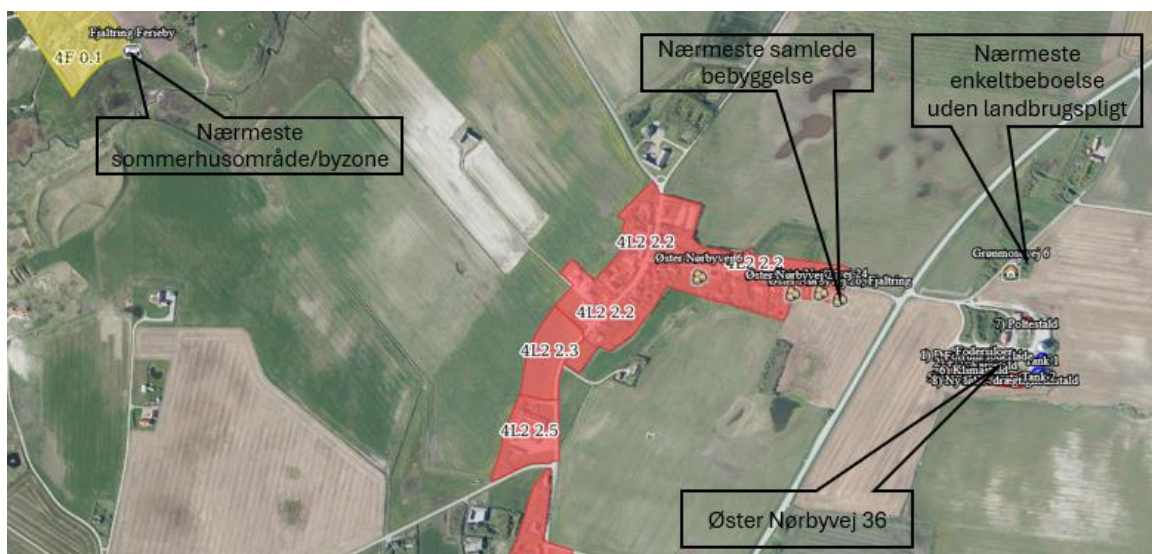
Anlægget er omgivet af agerjord. Nærmeste beskyttede natur omkring ejendommen, er to søer, der er beliggende hhv. 118 m sydøst for ejendommen samt 270 m nordøst for ejendommen. Andre naturtyper er beliggende mere end 1.000 m fra ejendommen.

Driftsbygningerne ligger indenfor kystnærhedszonen. Der er god afstand til øvrige bygge- og beskyttelseszoner. Bygningerne ligger i område med drikkevandsinteresser.

Nærmeste Natura 2000 område, nr. 56 Nisum Fjord, ligger ca. 3 km mod syd.

Anlægget ligger i et værdifuldt landbrugsområde, indenfor geologisk bevaringsværdi og indenfor større sammenhængende landskab.

Den bygningsmæssige ændring består i at der ønskes opført en ny løbestald samt en ny drægtighedsstald. Bygningen vil blive opført i forlængelse af eksisterende bygninger og vil blive opført i samme materialer og farver som eksisterende byggeri. Dette betyder at tilbygningen vil blive opført i materialerne hvide søsten og antracitgrå plader, der harmonerer med det eksisterende staldanlæg.



Figur 3. Ejendommens placering i forhold til nærmeste enkeltbeboelse, samlet bebyggelse og byzone

## Afstandskrav

Etablering, udvidelse og ændring af husdyrbruget, der medfører forøget forurening eller forøgede gener for omgivelserne skal overholde afstandskravene anført i Bekendtgørelsen af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning (LBK nr. 1065 af 21/08/2025) § 6 - 8.

## Dispensation

Ejendommen har genoptaget produktionen siden seneste miljøtilladelse fra 31/1 2024, hvor der blev ansøgt om dispensation i forhold til afstand til naboskel. I denne ansøgning blev der ansøgt om at genoptage husdyrproduktion i eksisterende stalde. Ved opførsel af en ny tilbygning i forlængelse af stald 4 og 5, ansøges der ligeledes om dispensation i forhold til naboskel. Der ønskes ansøgt om dispensation, da det produktionsmæssigt giver mest mening at opføre en ny løbe- og drægtighedsstald i forlængelse af eksisterende bygning. Der søges om dispensation i forhold til landbrugsjord, så det forventes ikke at have indflydelse på produktionen af landbrugsjorden.

Der har været overvejet at placere den nye tilbygning øst for 3) Farestald. Ved denne placering, vil farestalden på sigt ikke kunne udvides, medmindre den nye stald vil kunne indrettes som farestald. Ved denne placering af den nye stald, vil den interne logistik ødelægges i stalden og en eventuel fremtidig udvidelse vil være u hensigtsmæssig placeret.

Hvis den nye stald placeres øst for 3) Farestald og der ønskes at opnå den bedste ventilation samt indretning i stalden, vil løbe-drægtighedsstalden ved denne placering ikke kunne flugte eksisterende bygninger. Med denne placering vil det i forhold til flowet i stalden ligeledes ikke være hensigtsmæssigt i forhold til produktionen.

Den nye løbe-drægtighedsstald ønskes placeret i forlængelse af eksisterende løbe-drægtighedsstald for at bygningssættet opleves som en harmonisk enhed.

Produktionsmæssigt, er denne placering også mest hensigtsmæssig, da drægtighedsstaldene vil ligge i forlængelse af hinanden.

### 3.4.6 Landskabsvurdering

Der er i miljøtilladelsen fra 31. januar 2024 beskrevet følgende om det eksisterende projekt:

*Landskabsvurderingen er udført på grundlag af Lemvig Kommunes landskabskarakteranalyse fra 2013/14 og en konkret landskabsvurdering.*

#### **Landskab, geologi og kulturhistorie**

*Øster Nørbyvej 36 ligger på overgangen mellem de to landskabskarakterområder Bovbjerg Morænelandskab og Bækmarksbro Hedeslette.*

*Ad Torsmindevej fra Rammedige i nord til Ramme Å's udløb i Høvsøre mod syd, opleves landskabet i stor skala med vidtstrakte udsigter – nord for Fjaltring med udsigt til det højereliggende og karakteristiske, bølgede morænelandskab mod nordvest, ofte med indsigts til Bovbjerg Fyr's ikoniske røde profil, der står som et vartegn for denne del af Vestkysten, højt over Vesterhavets bølger på toppen af den dramatiske kystskrænt. Trans Kirke syd for Bovbjerg Fyr er et andet markant kulturhistorisk element, som i lighed med Ferring Kirke nord for Bovbjerg Fyr og Engbjerg Kirke på grænsen til Harboøreland i nord, er beliggende udfordrende nær stenalderhavets kystlinje.*

*Oprindeligt har Ferring og Trans Kirke nok ligget med større afstand til kysten, men det evigt sultne Vesterhav har gennem århundrederne bevæget sig bekymrende nær. Betydningen af disse kirker kan ikke overvurderes: både indefra, som samlingspunkt for de stærke trossamfund langs vestkysten, men også som bygningsværk; et livsvigtigt sømærke for fiskere og andre søfarende i århundrederne før industrialisering og moderne fyrtårne. Lige syd for Fjaltring ligger endnu en kirke; Trans Kirke, lidt tilbagetrukket fra kysten, men umiskendeligt knyttet til Vesterhavskysten.*

*Syd og øst for Torsmindevej opleves – også i stor skala - den flade hedeslette, kun med enkelte beplantninger og stor afstand mellem bebyggelser, men til gengæld med et væld af vindmøller i varierende dimensioner og formationer.*

*Her ligger også Øster Nørbyvej 36. For omkring 60 år siden var den dengang to-længede gård direkte forbundet til Fjaltring ad Øster Nørbyvej. Anlæggelsen af Torsmindevej o. 1970 afskar dog denne tilknytning, og gården opleves herefter (sammen med ejendommene på Grønmossevej) som en isoleret ejendom på hedesletten.*

*Landskabet opleves i stor skala ad Torsmindevej. De relativt store driftsbygninger på Øster Nørbyvej 36 med rå og utildækkede gavle harmonerer både med hedeslettens store skala og fortællingen om et barskt kystklima, hvor effektiv drift og funktionalitet må gå forud for højere arkitektoniske værdier.*

#### **Projektets indvirkning på de landskabelige værdier**

*Den nuværende bygningsmasse består af driftsbygninger, gyllebeholdere og stuehus. Der er foretaget nedrivning af overflødige driftsbygninger på ejendommen, svarende til cirka halvdelen af bygningsmassen i 2023.*

*De tilbageblevne stalde er 6 – 6,5 meter i kip. Der er etableret teltoverdækning på gyllebeholdere. Overdækningen har 22 graders hældning og er ca. 5,3 meter på den store beholder, lidt lavere på den mindre beholder. Begge beholdere har en sidehøjde på cirka 3 meter.*

*Teltoverdækningerne vil synliggøre ejendommens gyllebeholdere. Det vurderes at overdækningerne ikke at har haft en væsentlig landskabelig påvirkning, særligt henset til at der er tale om eksisterende beholdere i tilknytning til eksisterende bygningsmasse.*

### **Forholdet til kommuneplan 2021-33**

*Ejendommen er lokaliseret øst for Fjaltring i et område, der er udpeget i kommuneplan 2021-33 en som et større, sammenhængende landskab. Det fremgår af kommuneplanen:*

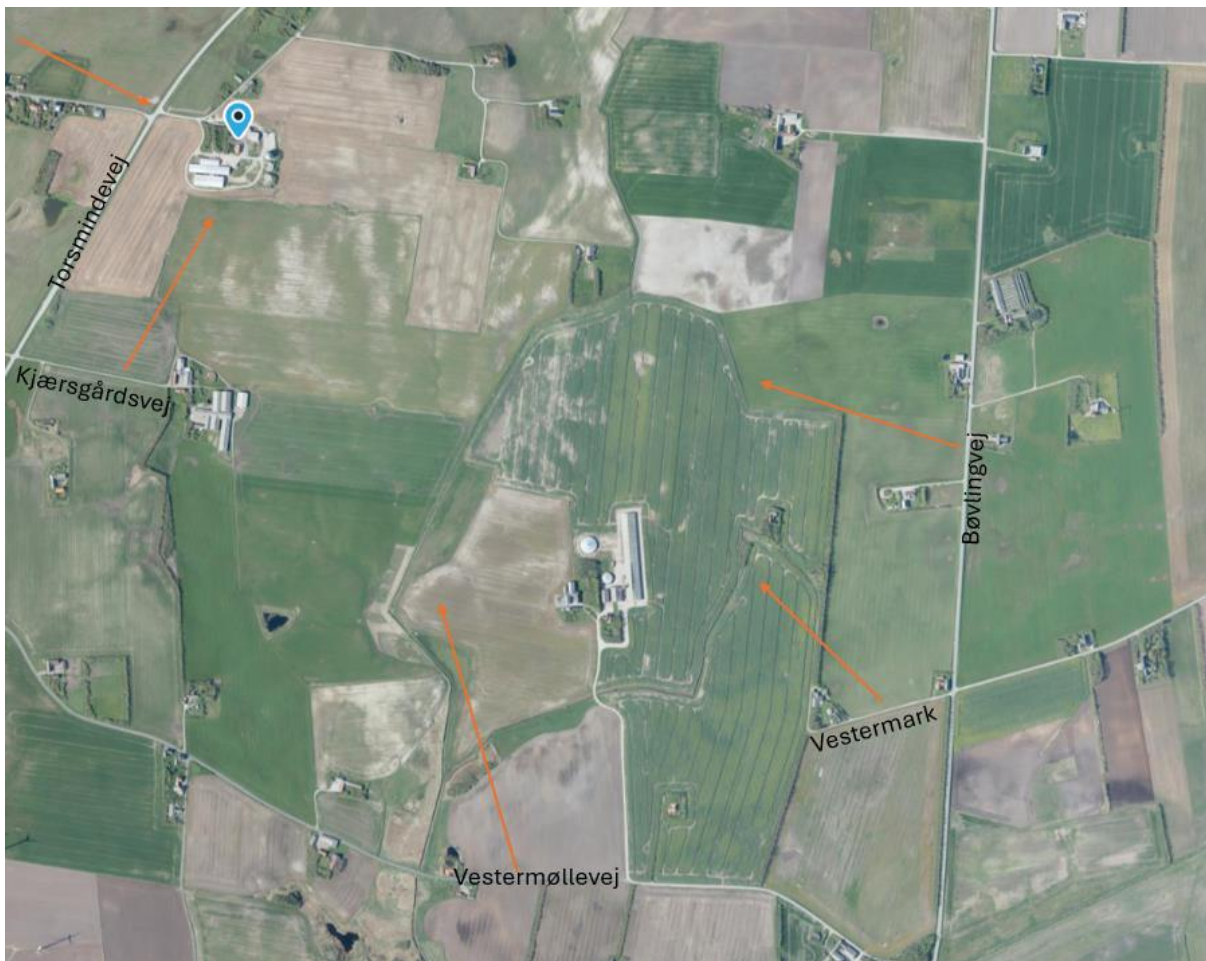
*”De større sammenhængende landskabsområder skal friholdes for større bebyggelse og større tekniske anlæg, medmindre det kan sikres, at hensynet til de landskabelige værdier kan løses.”*

*De søgte tekniske anlæg og tilbygninger på Øster Nørbyvej 36 vurderes ikke at antage et omfang, som bevirker at ejendommen som helhed vil fremstå med et andet udtryk end hidtil. Der er fortsat tale om et større husdyrbrug med almindeligt forekommende driftsbygninger og anlæg i form af stalde, lader og gyllebeholdere. Alle ændringer sker inden for den samlede bygningsmasses hidtidige udstrækning.*

I forhold til denne miljøgodkendelse, udvides produktionsarealet med en ny løbe-/ og drægtighedsstald, der placeres i forlængelse af eksisterende bygninger. Den nye bygning vil blive opført i samme materialer og udseende som eksisterende bygninger.

På bilag 5 er der taget billeder af hvordan ejendommen i dag kan ses fra forskellige vinkler. Figur 4 angiver hvorfra der er taget billeder.

Det ses fra bilag 5, at ejendommen ikke synes af meget i landskabet, med mindre afstanden er lille. Ejendommen i dag synes mindre, da en amerikanersilo, der tidligere har været på ejendommen, nu er blevet nedtaget.



Figur 4. Punkter hvorfra der er taget billeder, der viser indsigten fra punkterne og til ejendommen.

Husdyrbruget ligger i et område, der er karakteriseret af landbrug med spredt bebyggelse og levende hegn. Landskabet er åbent og er landbrugsdomineret.

Ejendommen ligger i et let skrånende terræn, men passer fint ind i terrænet, da der også ligger andre husdyrbrug i nærheden.

Ejendommen er opført i lyse materialer, og den nye tilbygning vil opføres i samme materialer, hvilket betyder at tilbygningen ikke vil skille sig ud fra farven af de eksisterende bygninger. Det nye byggeri opføres i tilknytning til eksisterende byggeri. Byggeriet ligger indenfor ejendommens eksisterende byggefelt og vil derfor ikke fremstå markant synligt for omgivelserne.

### ***Forholdet til kommuneplanen***

Projektets byggefelt ligger i et område, der ifølge kommuneplanen har følgende relevante udpegninger (tabel 4):

Særlig værdifuldt landbrugsområde: Der vil oftest være muligt at opnå tilladelse til at udvide et eksisterende husdyrbrug i områder af særlig landskabelig interesse. Det

ønskes ikke, at der opføres nye staldanlæg uden tilknytning til eksisterende anlæg i landskabsområder.

Større sammenhængende landskab: Indenfor de større sammenhængende landskaber skal indsatser for at styrke natur, landskab og friluftsliv prioriteres højt. I udgangspunkt skal de større sammenhængende landskaber friholdes for større byggerier og tekniske anlæg, der slører landskabssammenhængene, har konsekvenser for de karakteristiske og oplevelsesrige i nabolandskaberne eller forringer mulighederne for at forbedre landskaberne.

Geologiske bevaringsværdier: Byggeri og landbrugsarbejder, tekniske anlæg, beplantning mv. som kan sløre landskabets dannelsesformer i områder af særlig geologisk interesse, skal så vidt muligt undgås eller indpasses i landskabet.

Kystnærhedszonen, klitfredning og strandbeskyttelse: Landbruget er som udgangspunkt udtaget fra det generelle forbud mod byggeri indenfor klitfredede arealer og strandbeskyttelseslinjen, når der er tale om erhvervsmæssigt nødvendigt byggeri. Det ønskes dog at friholde kystlinjen og kystlandskabet for større husdyrbrug af hensyn til oplevelsen af kystlandskabet. Derfor ønskes det ikke at planlægge større husdyrbrug i kystnærhedszonen. Herved er strandbeskyttelseslinjen implicit omfattet, og kommunens klitfredede arealer er tillige alle kystnære.

Område med særlig drikkevandsinteresse, nitratfølsomme indvindingsoplande og oplande til almene vandværker: Grundvandsbeskyttelsen går som udgangspunkt forud for anden planlægning i det åbne land. Der vurderes at være gode muligheder for at lokalisere større husdyrbrug uden for områder, som nitratfølsomme, eller som har særlig interesse, og disse områder er derfor friholdt i udpegningen

Landskabelige udpegninger: Der er ikke foretaget yderligere landskabsvurdering af projektet, da udvidelsen ikke vurderes at påvirke de landskabelige værdier.

| Udpegninger                       | Husdyrbruget er beliggende: |         |
|-----------------------------------|-----------------------------|---------|
|                                   | Indenfor                    | Udenfor |
| Særlig værdifuldt landbrugsområde | X*                          |         |
| Skovrejsningsområde               |                             | X       |
| Lavbundsområde                    |                             | X       |
| Naturbeskyttelsesområde           |                             | X       |
| Økologiske forbindelser           |                             | X       |
| Kulturhistoriske bevaringsværdier |                             | X       |
| Bevaringsværdigt landskab         |                             | X       |
| Større sammenhængende landskab    | X                           |         |
| Område for store husdyrbrug       |                             | X       |
| Geologiske bevaringsværdier       | X                           |         |
| Værdifulde geologiske områder     | X                           |         |
| Kystnærhedszone                   | X                           |         |
| Strandbeskyttelseslinje           |                             | X       |

|                                 |   |   |
|---------------------------------|---|---|
| Kirkebyggelinje                 |   | X |
| Skovbyggelinje                  |   | X |
| Åbeskyttelseslinje              |   | X |
| Søbeskyttelseslinje             |   | X |
| Beskyttede sten- og jorddiger   |   | X |
| Fredede områder                 |   | X |
| Fortidsminde beskyttelseszone   |   | X |
| Habitatområde                   |   | X |
| Råstofområde                    |   | X |
| Boringsnære beskyttelsesområde  |   | X |
| Område med drikkevandsinteresse | X |   |
| Nitratfølsomt indvindingsområde |   | X |
| Jordforurening V1               |   | X |

\* en mindre del af stald 4 samt den nye stald vil være placeret indenfor særlig værdifuldt landbrugsområde

Tabel 4. Landskabelige udpegninger

Ejendommen ligger indenfor (tabel 4): særlig værdifuldt landbrugsområde, større sammenhængende landskab, kystnærhedszone samt område med drikkevandsinteresse. Indenfor disse områder forudses ikke væsentlige konflikter mellem landbrugsbedriften og de omgivende arealanvendelser, og områderne skal i særlig grad anvendes til jordbrugsbedrift.

Anlægget ligger indenfor geologiske bevaringsværdier og værdifulde geologiske områder. Dette er områder, der fortæller historier om hvordan Danmark blev dannet og det nye byggeri skal tage hensyn til disse områder.

## Vurdering

Det er vurderet, at udvidelsen af produktionsarealet ikke udgør en væsentlig landskabelig påvirkning, da tilbygningen ønskes opført i forlængelse af eksisterende bygning og at tilbygningen dermed ikke vil forringe oplevelsen af landskabet væsentligt. Det ansøgte vurderes ligeledes ikke at være i strid med bygge- og beskyttelseslinjer.

Det ansøgte strider ikke imod retningslinjerne i kommuneplanen for Lemvig Kommune

Det vurderes, at udvidelsen af produktionsarealet ikke vil virke skæmmende i landskabet, da udvidelsen vil ligge i forbindelse med eksisterende byggeri. Det betyder ligeledes at naboer og andre forbipasserende ikke vil opleve en ændring i forhold til udsigt osv.

Der er ikke foretaget yderligere landskabsvurdering af projektet, da udvidelsen ikke vurderes at påvirke de landskabelige værdier.

### 3.4.7 Afstandskrav

Afstandskravene i henhold til §6-8 i LBK nr. 1065 af 21/08/2025 (Bekendtgørelse af lov om husdyrbrug og anvendelse af gødning) er på ejendommen opfyldt med følgende (tabel 5):

| Husdyrgodkendelseslovens § 6         |                                                                                    |                            |              |
|--------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------|--------------|
| Nærmeste                             | Beskrivelse/adresse/placering                                                      | Afstand                    | Afstandskrav |
| Nabobeboelse                         | Målt fra fodersiloer til Grønrosevej 6                                             | 138 meter                  | 50 meter     |
| Byzone eller sommerhusområde         | Målt fra 2) Farestald til Fjaltring ferieby                                        | 1,4 km                     | 50 meter     |
| Bolig, blandet bolig og erhverv mv*. | Målt fra 2) Farestald til Øster Nørbyvej 26                                        | 199 m                      | 50 meter     |
| Husdyrgodkendelseslovens § 7         |                                                                                    |                            |              |
| Nærmeste                             | Beskrivelse/adresse/placering                                                      | Afstand                    | Afstandskrav |
| Kategori 1 natur                     | Målt fra 8) Ny løbe-/drægtighedsstald til Rigkær (syd)                             | 6,07 km                    | 10 meter     |
| Kategori 2 natur                     | Målt fra 2) Farestald til Overdrev (vest)                                          | 1,24 km                    | 10 meter     |
| Husdyrgodkendelseslovens § 8         |                                                                                    |                            |              |
| Nærmeste                             | Beskrivelse/adresse/placering                                                      | Afstand                    | Afstandskrav |
| Enkelt vandindvindingsanlæg          | Grønrosevej 2                                                                      | 319 meter                  | 25 meter     |
| Fælles vandindvindingsanlæg          | Ramme Vandværk, Voldervej 11                                                       | 3,6 km                     | 50 meter     |
| Vandløb (herunder dræn) eller søer   | Dræn/åben grøft beliggende syd for stald 4                                         | Ca. 26 meter (fra stald 4) | 15 meter     |
| Offentlig/privat fællesvej           | Grønrosevej                                                                        | 75 meter                   | 15 meter     |
| Levnedsmiddelvirksomhed              | Der er ingen levnedsmiddelvirksomhed på ejendommen eller i umiddelbar nærhed heraf | > 25 meter                 | 25 meter     |
| Beboelse på samme ejendom            | Stuehuset                                                                          | 25 meter                   | 15 meter     |
| Naboskel                             | Der bygges ikke tættere på eksisterende naboskel                                   | 24,8 m*                    | 30 meter     |

\* Der søges om dispensation i forhold til afstand til skel

Tabel 5. Afstandskrav, hvor afstandene er aflæst i husdyrgodkendelse.dk. Afstandene tager udgangspunkt i bygningen, der ligger nærmest det der måles til.

Afstandskravene, bortset afstandskravet til naboskel, er overholdt. Der ansøges om dispensation i forhold til naboskel.

### Vurdering

Ansøgningen omhandler opførsel af en ny løbe-drægtighedsstald, beliggende i forlængelse af eksisterende stald. I alle nye miljøgodkendelser skal afstandskravene vurderes og håndteres og alle, på nær et afstandskrav, er overholdt. Der blev ansøgt om dispensation i forhold til samme afstandskrav i miljøgodkendelsen, der blev godkendt den 31/1 2024.

### 3.5 Ammoniakemission og -deposition

Ud fra oplysningerne om størrelsen af produktionsarealerne, dyre- og gulvtype i ansøgt drift, nudrift og 8-års drift samt evt. oplysninger om miljøteknologier, beregnes husdyrbrugets ammoniakemission i de tre drifter.

Ammoniakemissionen fra stalde og opbevaringslagre fremgår af tabel 6. Den totale ammoniakemission fra husdyrbruget er 2.804,2 kg NH<sub>3</sub>N/år. I denne ansøgning er der tilføjet nye produktionsarealer.

| Drifttype:   | Ammoniakemission fra staldafsnit (kg NH <sub>3</sub> -N/år) | Ammoniakemission fra lagre (kg NH <sub>3</sub> -N/år) | Ammoniakemission fra husdyrbruget (kg NH <sub>3</sub> -N/år) |
|--------------|-------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------|
| Ansøgt drift | 2634,5                                                      | 169,7                                                 | 2804,2                                                       |
| Nudrift      | 1891,1                                                      | 169,7                                                 | 2060,8                                                       |
| 8 års-drift  | 0,0                                                         | 339,3                                                 | 339,3                                                        |

Tabel 6. Ammoniakemissionen fra produktionen

### 3.6 Natur

Husdyrbrugets ammoniakemission må ikke give anledning til væsentlige påvirkninger af naturområder, der er beskyttede af europæisk lovgivning (Natura 2000 områder). Der må ligeledes ikke ske påvirkning eller tilstandsændringer af naturområder, der er beskyttet af dansk lovgivning, eller som kan være leve- eller ynglesteder for særligt beskyttede dyrearter (bilag IV arter).

Der er i husdyrgodkendelse.dk foretaget ammoniakemissionsberegning til de omkringliggende beskyttede naturtyper, der ikke er udpeget som kategori 1, 2 eller 3. Der er foretaget beregninger til to søer, beliggende øst for anlægget.

Der er i husdyrgodkendelse.dk foretaget ammoniakemissionsberegninger til de nærliggende naturområder (tabel 7), hvor de enkelte emissioner kan aflæses.

| Navn:       | Kategori:  | Opretter: | Kumulation: | Ruhed natur: | Merdeposition<br>(kg N/ha/år): |          | Totaldeposition<br>(kg N/ha/år): |
|-------------|------------|-----------|-------------|--------------|--------------------------------|----------|----------------------------------|
|             |            |           |             |              | 8-års drift                    | Nudrift: |                                  |
| 9. Sø       | Kategori 3 | Ansøger   | 0           | V            | 0,7                            | 0,2      | 0,8                              |
| 8. Sø       | Kategori 3 | Ansøger   | 0           | V            | 1,2                            | 0,6      | 1,6                              |
| 7. Mose     | Kategori 3 | Ansøger   | 0           | Bn           | 0,1                            | 0,0      | 0,1                              |
| 6. Mose     | Kategori 3 | Ansøger   | 0           | Bn           | 0,0                            | 0,0      | 0,0                              |
| 2. Overdrev | Kategori 2 | Ansøger   | 0           | Bn           | 0,1                            | 0,0      | 0,1                              |
| 1. Riggær   | Kategori 1 | Ansøger   | 1           | Bn           | 0,0                            | 0,0      | 0,0                              |
| 5. Mose     | Kategori 3 | Ansøger   | 0           | Bn           | 0,1                            | 0,0      | 0,1                              |
| 4. Mose     | Kategori 3 | Ansøger   | 0           | Bn           | 0,1                            | 0,0      | 0,1                              |
| 3. Overdrev | Kategori 2 | Ansøger   | 0           | Bn           | 0,0                            | 0,0      | 0,0                              |

Tabel 7. Beregninger til de enkelte naturområder, hvortil der er foretaget beregninger

## Kategori 1 – 1. Riggær

For dette kategori 1 naturpunkt er der kumulation med et andet. Riggæret er beliggende ca. 6 km sydøst for ejendommen.

Der skal jf. bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen vurderes på total kvælstofdeposition til naturtypen, som følge af ammoniakfordampningen fra husdyrbrugets stalde og lagre. Kravet til den ansøgte udvidelse er en maksimal total kvælstofdeposition til naturområdet på 0,7 - 0,4 – 0,2 kg NH<sub>3</sub>-N pr ha pr år afhængig af antallet af andre husdyrbrug der, med deres produktion, bidrager til afsætning af kvælstof i samme naturpunkt. Den totale kvælstofdeposition som følge af ammoniakfordampningen fra husdyrbruget på Øster Nørbyvej 36 i ansøgt drift er 0,0 kg NH<sub>3</sub>-N pr ha pr år.

Den ansøgte drift opfylder således kravet til maksimal total kvælstofdeposition, som følge af ammoniakfordampningen fra stalde og lagre til kategori 1 natur.

## Kategori 2 – 2. Overdrev

Der er kategori 2 natur beliggende 1,2 km vest for ejendommen. Der skal jf. bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen vurderes på totaldepositionen til naturen, som følge af ammoniakfordampningen fra husdyrbrugets stalde og lagre. Kravet til den

ansøgte udvidelse og ændring er en maksimal deponering til naturområdet på 1,0 kg NH<sub>3</sub>-N pr ha pr år.

Den totale kvælstofdeposition som følge af ammoniakfordampningen fra husdyrbruget på Øster Nørbyvej 36 i ansøgt drift er 0,1 kg NH<sub>3</sub>-N pr ha pr år, hvilket betyder at den ansøgte udvidelse opfylder kravet til den maksimale totaldeposition af kvælstof til kategori 2 naturen.

Den ansøgte drift opfylder således kravet til maksimal total kvælstofdeposition, som følge af ammoniakfordampningen fra stalde og lagre til kategori 2.

### **Kategori 2 – 3. Overdrev**

Der er kategori 2 natur beliggende 1,6 km nordvest for ejendommen. Der skal jf. bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen vurderes på totaldepositionen til naturen, som følge af ammoniakfordampningen fra husdyrbrugets stalde og lagre. Kravet til den ansøgte udvidelse og ændring er en maksimal deponering til naturområdet på 1,0 kg NH<sub>3</sub>-N pr ha pr år.

Den totale kvælstofdeposition som følge af ammoniakfordampningen fra husdyrbruget på Øster Nørbyvej 36 i ansøgt drift er 0,0 kg NH<sub>3</sub>-N pr ha pr år, hvilket betyder at den ansøgte udvidelse opfylder kravet til den maksimale totaldeposition af kvælstof til kategori 2 naturen.

### **Kategori 3 – 4. – 7. Mose**

Kategori 3 natur kræver ikke kumulativ vurdering.

Der er fire moser beliggende mellem 1,1 – 1,2 km fra ejendommen. Der skal jf. Bilag 3 i Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsen laves en konkret vurdering af merdeposition af kvælstof, om følge af ændringen af ammoniakfordampningen fra husdyrbrugets stalde og lagre, og til naturen, såfremt denne ligger over 1,0 kg NH<sub>3</sub>-N pr ha pr år. Husdyrbrugets merdeposition til de fire moser er 0,0 - 0,1 kg NH<sub>3</sub>-N pr ha pr år, hvilket betyder at den ansøgte udvidelse opfylder kravet til maksimal mer-deposition af kvælstof til kategori 3 naturen, uden der laves yderligere vurderinger af påvirkningen fra det konkrete projekt.

### **Natur – udenfor kategori 1, 2 eller 3**

Der er registreret to søer beliggende henholdsvis ca. 120 m og 270 m øst for produktionsanlægget.

Beregningerne viser en merdeposition til søerne på henholdsvis 0,7 og 1,2 kg NH<sub>3</sub>-N pr. ha pr. år.

Det vurderes imidlertid, at begge søer kan være fejlagtigt udpeget. Gennemgang af ortofotos fra perioden 2012–2025 viser ikke et sammenhængende vandspejl på over 100 m<sup>2</sup> ved de registrerede lokaliteter. For den sø, der i husdyrgodkendelse.dk er angivet som naturpunkt 8, kan der ikke identificeres et vandspejl på ortofotos.

I Arealinfo.dk kan der desuden ikke findes besigtigelsesrapporter for de pågældende naturpunkter, hvilket indikerer, at områderne ikke har været besigtiget i forbindelse med registreringen.

Begge lokaliteter ligger i intensivt dyrkede markarealer, og det vurderes, at eventuelle lavninger vil være påvirket af næringsstofftilførsel fra den omkringliggende landbrugsdrift.

En gennemgang af højdekurver viser desuden kun en meget begrænset terrænlavning ved de registrerede områder.

Højdeforskellen i forhold til det omkringliggende terræn er generelt under ca. 1 meter, hvilket indikerer, at der snarere er tale om mindre lavninger med periodisk eller meget begrænset vandforekomst end egentlige søer.

Gennemgang af registreringer i Arter.dk og Naturdata viser desuden kun få naturregistreringer i området generelt og ingen registreringer i umiddelbar tilknytning til de to udpegede søer.

Beregningerne i husdyrgodkendelse.dk viser en merdeposition til den østligste lokalitet på 1,2 kg  $\text{NH}_3\text{-N}$  pr. ha pr. år, hvilket overstiger tærsklen på 1 kg, som udløser krav om en konkret faglig vurdering. Det bemærkes, at denne tærskel er en administrativ screeningsgrænse og ikke i sig selv udgør en tærskel for uacceptabel påvirkning. Selv hvis det lægges til grund, at den pågældende lokalitet udgør en § 3-beskyttet sø, vurderes merdepositionen ikke at indebære en ændring af søens naturtilstand i strid med naturbeskyttelseslovens § 3. Søen er beliggende i et intensivt dyrket landbrugsområde og må forventes at være påvirket af næringsstofftilførsel fra det omkringliggende opland, herunder via overfladeafstrømning og historisk arealanvendelse.

For søer i åbent agerland udgør luftbåren ammoniak typisk kun en begrænset andel af den samlede næringsstofbelastning, og søernes økologiske tilstand er ofte ikke primært styret af kvælstofniveauet, men derimod af fosfor, hydrologi og vandstandsdynamik. Den beregnede merdeposition vurderes derfor ikke at have et sådant omfang, at den kan medføre en væsentlig ændring i søens struktur, funktion eller artsindhold. På denne baggrund vurderes projektet, uanset usikkerheden om den konkrete registrering, ikke at medføre en tilstandsændring af eventuel § 3-beskyttet natur.

### 3.6.1 Bilag IV-arter

Bilag IV-arter vil typisk have leve- og ynglesteder i og i nærheden af de beskyttede naturområder. Hvis disse naturområder påvirkes og ændres i negativ retning, kan det derfor medvirke til forringede levevilkår for bilag IV-arterne (figur 3a og 3b).

Indenfor 1.000 m fra ejendommen, er det undersøgt om der er fundet forekomst af IV-arter. Dette er ikke tilfældet, og dette fremgår ligeledes af figur 3a. Der er ligeledes

foretaget samme undersøgelse indenfor 2.000 m fra ejendommen (bilag 8). Det ses at der indenfor 2.000 m fra ejendommen har været observeret fund af spidssnudet frø, strandtudse samt odder.

I forhold til undersøgelse af naturregistreringer, er disse også foretaget ca. 2.000 m fra ejendommen og her ses ligeledes at der har været flere forskellige registreringer. Søgningen kan ses på bilag 8.

Arternes kan beskrives som nedenstående:

#### Spidssnudet frø:

*Spidssnudet frø er en lille til mellemstor brun frø, typisk 3,5–7,5 cm lang, som kendes på sin spidse snude, de mørke pletter på siderne og en ofte lys stribe ned ad ryggen. Den ligner butsnudet frø og springfrø, men adskilles især ved den mere spidse snude og en forholdsvis stor fodrodsknude på bagfoden.*

*Arten er udbredt i det meste af Danmark, undtagen Bornholm og enkelte småøer, og den yngler i vandhuller, moser, enge og andre fugtige områder.*

*I yngletiden kan hannerne blive blålige, hvilket er et særligt kendetegn for arten.*

*Sangstemmen minder om en lille hunds gøen.*

*Spidssnudet frø er fredet og står på Habitatdirektivets bilag IV, hvilket betyder, at både arten og dens levesteder er strengt beskyttede.*

#### Strandtudse:

*Strandtudsen er en lille, tætbygget tudse på 4–8 cm, kendetegnet ved en tydelig gul stribe langs ryggen, korte bagben og gulgrønne øjne. Den har vortet, brunlig hud ofte med mørke eller grønne pletter og bevæger sig typisk ved at løbe i stedet for at hoppe. Arten har en meget kraftig, rytmisk kvækken, som kan høres op til en kilometer væk. Den yngler i lavvandede og ofte midlertidige vandhuller, herunder også i let brakvand. Strandtudsen er gået kraftigt tilbage i Danmark, men findes endnu spredt – især i Vest- og Nordjylland.*

#### Odder:

*Odderen er et mellemstort rovpattedyr i mårfamilien, tilpasset et liv i vand med langstrakt, strømlinet krop, korte ben og svømmehud mellem tæerne. Den bliver typisk 90–130 cm lang inkl. hale og har en mørkebrun pels med lysere partier på hals og bryst. Hovedet er fladt med små ører og lange knurhår, og både ører og næsebor kan lukkes under dykning.*

*Arten lever primært af fisk, men tager også frøer, smådyr og fugle. I Danmark findes odderen især ved søer, vandløb, moser og fjordområder, og den er mest udbredt i Jylland. Den er fredet og har haft en markant fremgang efter årtier med tilbagegang.*

#### Småflagermus:

*Småflagermusene hører til de mindste flagermus og omfatter omkring 800 arter på verdensplan. De danske arter er typisk små og letbyggede med et vingefang, der gør dem adrætte i luften. Kroppen er dækket af blød, brunlig eller grå pels, mens vingerne består af en tynd, mørk flyvehud, der spændes ud mellem de forlængede fingre. De fleste arter har korte snuder og relativt store ører, som er tilpasset deres avancerede brug af ekkolokalisering.*

Småflagermus finder ly i hule træer, bygninger, tagrum eller andre beskyttede hulrum, hvor de kan hvile om dagen og opfostre deres unger. I vinterhalvåret går de i dvale i frostfrie, stabile omgivelser som gamle kældre, bunkere og kalkgruber. Her sænker de kropstemperaturen markant som tilpasning til insektfattige måneder.

I Danmark findes 17 arter af flagermus – alle småflagermus. Flere arter trives i menneskeskabte miljøer, mens andre er knyttet til gamle skove, vådområder eller åbne landskaber. Nogle arter er gået tilbage på grund af manglende levesteder og fødegrundlag, og derfor er alle danske flagermus beskyttet.

## Markfirben:

Markfirbenet er et kraftigt, kortbenet firben på typisk 14–23 cm, hvoraf halen udgør størstedelen af længden. Det har et højt, ret stort hoved og en robust bygning.

Grundfarven er brunlig hos hunnerne, mens hannerne i yngletiden får iøjnefaldende græsgrønne sider med mørke pletter. Begge køn har karakteristiske lysegrå bånd eller punktlinjer langs ryggen, ofte med mørke "øjepletter" på siderne.

Arten foretrækker varme, tørre og åbne områder med løs sandet jord som klitter, heder, skrænter og grusgrave. Her kan den både jage og finde egnede steder til æglægning.

Markfirbenet lever ofte i små kolonier, hvor hvert individ har sin egen hulning til overnatning og vinterhi.

Markfirbenet er dagaktiv og soler sig hyppigt for at regulere kropstemperaturen. Føden består primært af smådyr som græshopper, biller og sommerfuglelarver. Om foråret kommer hannerne først frem fra hi, og i maj–juni følger parringerne. Hunnen lægger typisk 6–12 æg i løs jord, hvor solvarmen står for udrugningen. Æggene klækkes normalt i august–september, og ungerne kan være aktive helt ind i efteråret, før vinterdvalen sætter ind.

## Bæver:

Bæveren er en stor, kompakt gnaver med en længde på op til omkring en meter og en vægt på 18–30 kg. Den kendes let på sin brede, flade, skællede hale, korte ben og tætte, mørkebrune pels, der gør den vandafvisende. De kraftige orange fortænder vokser hele livet og bruges til at fælde træer og gnave grene i stykker. Øjne og næsebor kan lukkes under vand, hvilket gør bæveren veltilpasset et semi-akvatisk liv.

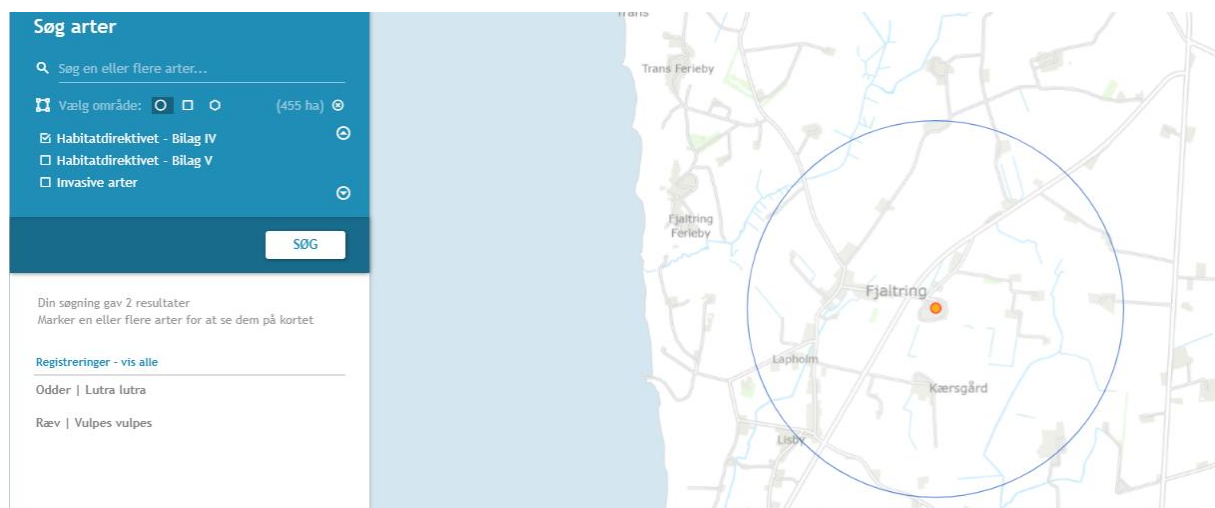
Arten lever tæt knyttet til ferskvand og findes ved åer, søer, moser og langs skov- eller ådale, hvor der er adgang til både vand og træer. Den er nataktiv og lever i familier, som sammen bygger dæmninger og hytter af grene og mudder med skjulte indgange under vandet. Disse konstruktioner ændrer vandløb, hæver vandstand og skaber nye småsøer og vådområder, der øger biodiversiteten markant.

## Ulv:

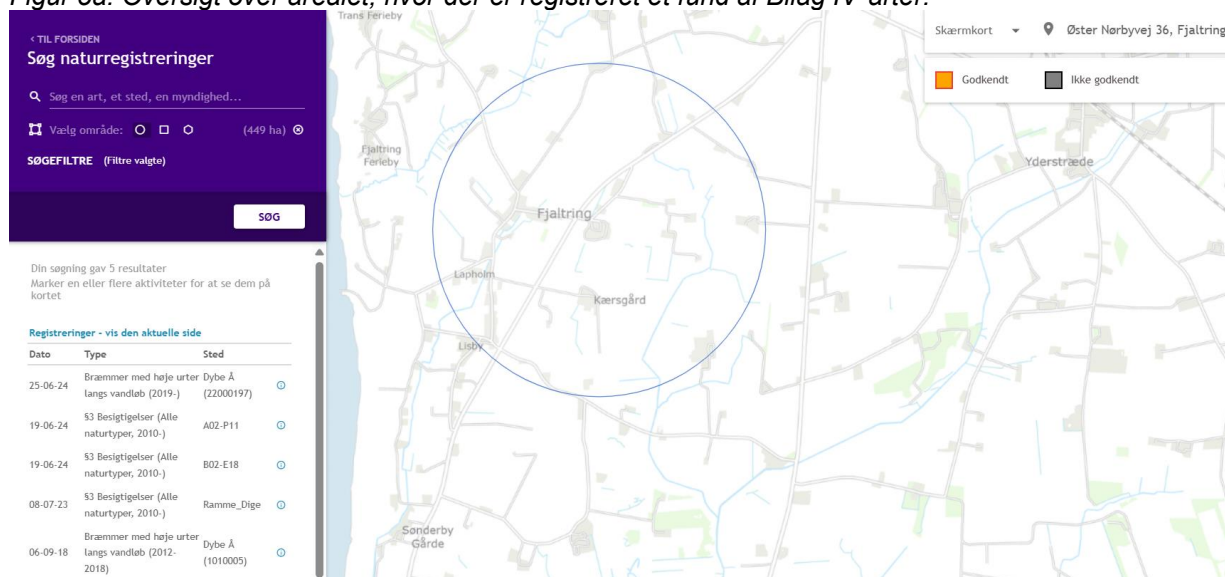
Ulven er et stort, slankt hundedyr med en kropslængde på ca. 110–150 cm, en skulderhøjde omkring 70 cm og en vægt typisk mellem 30 og 50 kg, hvor hannerne ofte er størst. Pelsen er tæt og gråbrun med lysere bug og mørkere aftegninger, og farven kan variere betydeligt mellem individer. Hovedet er bredt med lange snuder, gule skråtstillede øjne og korte, opretstående ører. Halen er busket, relativt kort og hænger som regel nedad, hvilket er et tydeligt kendetegn i forhold til hunde.

Ulven bevæger sig målrettet og lydløst over store afstande og lever primært i større skov- og hedeområder, hvor menneskelig aktivitet er lav. I Danmark findes ulve især i

Vest- og Midtjylland, hvor de etablerer territorier, der kan strække sig over flere hundrede kvadratkilometer. De lever enten i familieflokke eller som enlige strejfer, afhængigt af alder og status i bestanden. Ulven fungerer som top-rovdyr i økosystemet og regulerer bestande af hjortevildt, hvilket kan skabe mere variation i vegetationen og gavne andre arter.



Figur 5a. Oversigt over arealet, hvor der er registreret et fund af Bilag IV-arter.



Figur 5b. Oversigt over arealet, hvor der er registreret et fund af Bilag IV-arter.

## Vurdering

Det vurderes, at følgende dyrearter fra habitatdirektivets bilag IV ikke kan afvises at have levested, fødesøgningsområde eller sporadisk opholdssted på eller omkring husdyrbruget: Småflagermus, markfirben, odder, bæver, ulv, spidssnudet frø samt strandtudse.

Den spidssnudedede før yngler i vandhuller, moser, enge og fugtige områder. Der er registreret to søer øst for staldanlægget, som umiddelbart vurderes at være fejlregistreret, da der ikke er fundet et vandspejl i nyere tid. Det vurderes derfor ikke at

de udpegede søer vil være et oplagt yngleområde for den spidssnude frø. Der er ligeledes ikke registreret fund af den spidssnude frø indenfor 2.000 fra produktionsbygningerne.

Strandtudsens yngler i lavvandede og midlertidige vandhuller. Der er registreret to søer øst for produktionsanlægget, som vurderes at være fejlregistreret, at der ikke er fundet vandspejl i nyere tid. Det kan ikke udelukkes at strandtudsens ikke er i området. Umiddelbart vurderes, at de to fejlregistrerede søer er påvirket af næringsstofftilførsel fra den omkringliggende landbrugsbedrift og derfor burde det ikke give gunstige levevilkår for strandtudsens.

Odderen findes primært ved søer, vandløb, moser og fjordområder. Der er ikke registreret nogle af disse områder i umiddelbar nærhed af produktionsbygningerne og derfor vurderes det, at odderen ikke vil have gunstige levevilkår ved at leve omkring produktionsbygningerne. Der er ligeledes ikke registreret fund af odderen indenfor 2.000 m fra produktionsbygningerne. Det vurderes, at odderen ikke er truet af projektet, da der ikke sker opsplitting af bestande og levesteder, ødelæggelse eller forringelse af yngle- og rasteområder.

Småflagermus lever i hule træer, bygninger, tagrum og andre beskyttede hulrum. I forbindelse med denne miljøgodkendelse, nedrives der ikke bygninger eller træer. Hvis der skulle være småflagermus i området, som dog endnu ikke er registreret, vurderes, at der ikke sker ændringer i forhold til småflagermusens levesteder. Projektet vurderes ligeledes ikke at medføre tilstandsændringer i skovbevoksninger, potentielle sommer- eller vinterkvarterer, eller at påvirke fødegrundlaget for flagermus og projektet vurderes således ikke at udgøre en risiko for at forringe fødegrundlag, leve- eller rastesteder for flagermus.

Markfirbenet foretrækker varme, tørre og åbne området med løs sandet jord som klitter, heder, skrænter og grusgrave. Her vil de kunne jage og finde steder til æglægning. Markfirbenet vil kunne jage på grusvejene omkring ejendommen. Der er dog ikke klitter, heder eller skrænter i umiddelbar nærhed, og der er ligeledes ikke registreret fund af markfirben i området omkring produktionsbygninger, så derfor vurderes det ikke at området omkring produktionsbygningerne, vil være optimale levesteder for markfirbenet.

Bæveren lever tæt knyttet til ferskvand og findes ved åer, søer og moser samt langs skov- eller ådale. Der er registreret to søer øst for produktionsanlægget, som umiddelbart vurderes at være fejlregistreret, da der ikke er fundet et vandspejl i nyere tid. Det vurderes derfor ikke at de udpegede søer vil være et oplagt levested for odder. Der er ligeledes ikke registreret fund af odder omkring ejendommen. Det vurderes, at odderen ikke er truet af projektet, da der ikke sker opsplitting af bestande og levesteder, ødelæggelse eller forringelse af yngle- og rasteområder

Ulven bevæger sig over store afstande og lever især i Vest- og Midtjylland. Ved opførslen af den nye løbe- og drægtighedsstald, vurderes ikke at ændrer på ulvens leve- og vildtsøgningssteder, da der over de seneste år er set en vækst i bestanden af

ulve i Vest- og Midtjylland. Projektet inddrager ligeledes ikke arealer, som opfylder betingelserne for ulv i området, og eventuelle ulve vil ikke blive generet af aktiviteterne forbundet med landbrugsdriften.

Det vurderes samlet, at projektet ikke indebærer forringelse af internationale naturbeskyttelsesområder eller muligheden for opnåelse af gunstig bevaringsstatus eller medfører forstyrrelser, der har betydelige konsekvenser for de arter, områderne er udpeget for.

Der er ikke kendskab til specifikke artsfund i området og da det ansøgte ikke medføre væsentlig negativ påvirkning af de omkringliggende naturområder, vurderes potentielle bilag IV-arter heller ikke at blive negativt påvirket af husdyrbruget.

### 3.7 Lugt

Lugtemissionen fra staldene og geneafstanden fra beboelsesområder er beregnet ud fra følgende:

Afstand fra produktionsanlægget til nærmeste byzone er Fjaltring Ferieby (1,48 km). Afstanden til nærmeste kommuneplanramme (4L2 2.2) er 199 m. Punktet for kommuneplanen er indsat som samlet bebyggelse. Afstanden til nærmeste nabobeboelse indenfor samlet bebyggelse er Øster Nørbyvej 26 (205 m), mens afstanden til nærmeste nabobeboelse er Grønnemosevej 6 (138 m).

Vedr. kommuneplan 4L2 2.2:

*Fjaltring er udlagt til landzone og er en landsby, hvor kirken, præstegården og Høfde Q ligger vest for den centrale bebyggelse. Rækkegårdsbebyggelsen langs Rubyvej udgør – sammen med kirken – den ældste og mest karakteristiske del af landsbyen. De firlængede gårde ligger markant i det barske kystlandskab og repræsenterer den vestjyske egnsbyggeskik. Midt på Rubyvej findes Tuskær Redningsstation, og syd for rækkegårdene ligger kulturhusene Tuukkaq og Tuskær. Kirkemiljøet, klitgårdene og Tuskær Redningsstation udgør kulturmiljøets bærende, bevaringsværdige elementer. Rækkegårdene er særligt kulturhistorisk og arkitektonisk betydningsfulde for landsbyen, mens Tuskær og Tuukkaq ligeledes besidder arkitektoniske kvaliteter, men trænger til istandsættelse. Fjaltrings landsbykarakter, dens beliggenhed tæt ved Vesterhavet, den egnstypiske arkitektur og de to kulturcentre giver samlet et stort potentiale for udvikling af kulturliv og formidling, forudsat at restaurering og bevaring af kulturmiljøet prioriteres før nye tiltag.*

I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens bilag 3, er fastsat et landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes til vurdering af om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med ændring af et husdyrbrug. Beskyttelsesniveauet skal sikre omgivelserne imod væsentlige lugtgener.

Ifølge beskyttelsesniveauet skal projektet overholde bestemte lugtgeneafstande, hvis længde afhænger af forskellige områders lugtfølsomhed. Lugtgeneafstandene beregnes i husdyrgodkendelse.dk. I Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens §32 er fastsat det

landsdækkende beskyttelsesniveau for lugt, der skal anvendes ved vurdering af, om der er væsentlige lugtgener i forbindelse med udvidelse af et husdyrbrug.

Nærmeste lugtberegningspunkter er udpeget i ansøgningsskemaet og er udarbejdet i husdyrgodkendelse.dk i ansøgningsskema 252657.

Der er ikke kumulation jf. lugt fra de andre husdyrbrug i forhold til lugt til enkeltbeboelse, samlet bebyggelse eller byzone, idet der ikke ligger husdyrbrug med en ammoniakemission på mere end 750 kg NH<sub>3</sub>-N indenfor 100 meter af de udpegede beboelser eller 300 m fra byzone.

Ifølge beregningerne udført i ansøgningsskema 252657, er den beregnede afstand (korrigeret geneafstand) i forhold til byzone 421,8 m, samlet bebyggelse 237,1 m og nærmeste enkeltbeboelse 133,4 m. Til alle beregnede punkter, er den vægtene gennemsnitsafstand længere end den korrigerede geneafstand, hvilket betyder at alle genekriterier er overholdt (tabel 8).

| Bebyggelse                                                                                            | Kumulation | Model | Ukorrigeret geneafstand (m) | Korrigeret geneafstand (m) | Vægtet gennemsnitsafstand (m) | Genekriterie overholdt |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|-------|-----------------------------|----------------------------|-------------------------------|------------------------|
|  Grønmosvej 10      | 0          | FMK   | 133,4                       | 133,4                      | 496,2                         | Ja                     |
|  Grønmosvej 5      | 0          | FMK   | 133,4                       | 133,4                      | 595,8                         | Ja                     |
|  Grønmosvej 6      | 0          | FMK   | 133,4                       | 133,4                      | 179,5                         | Ja                     |
|  Øster Nørbyvej 22 | 0          | FMK   | 237,1                       | 237,1                      | 348,4                         | Ja                     |
|  Øster Nørbyvej 24 | 0          | FMK   | 237,1                       | 237,1                      | 304,9                         | Ja                     |
|  Øster Nørbyvej 26 | 0          | FMK   | 237,1                       | 237,1                      | 268,7                         | Ja                     |
|  Fjaltring Ferieby | 0          | FMK   | 421,8                       | 421,8                      | 1546,4                        | Ja                     |

Tabel 8. Lugtberegningerne foretaget i husdyrgodkendelse.dk

### 3.7.1 Støv

Den primære støvkilde, er støv fra ventilationsanlæg og fra levering af foder. Der er monteret lovpligtig overbrusning i drægtighedsstalden. Der overbruses ikke i farestalden eller på dyr der er opstaldet i enkeltbokse i løbestalden samt i smågrisestalden.

I forbindelse med levering af foder, kan der opstå støvudvikling. Dette vil dog være koncentreret omkring siloer og lastbilen.

I forbindelse med transporter til og fra ejendommen, vil der være kørsel på grusveje, hvorfra der kan opleves mindre støvgener. Ved kørsel omkring brovægten, vil der forekomme begrænsede antal kørsler og disse er kortvarige. For at mindske mængden af støv, køres der med langsom hastighed, så støvet bliver omkring vejen og ikke vandrer over længere afstand.

## Vurdering

Det vurderes, at støvgener fra ejendommen vil være relative få og kortvarige, og at de derfor ikke vil være til væsentlig gene for omkringboende.

### 3.7.2 Støj

Støjklender fra husdyrbruget udgøres primært fra ventilationsstøj, pålæsning af dyr, transport af foder, kompressor, gyllepumpe, kørsel med landbrugsmaskiner og øvrig transporter til og fra ejendommen (tabel 9b).

De fleste aktiviteter på husdyrbruget foregår i dagtimerne, hvilket betyder at transporterne primært foregår i dagtimerne på hverdage. I højsæsonen for gyllekørsel og høst kan det være nødvendigt med transporter i weekender og udenfor normal arbejdstid. Dette foregår dog i en begrænset periode.

Der er angivet i tabel 9b, hvilke støjklender der er fra husdyrbruget. Der er i støjregningerne ikke medtaget støj fra kompressor eller foderanlæg, da disse er placeret i lukkede isolerede bygninger og det forventes ikke at støjen ved brug af hverken kompressor eller foderanlæg, vil kunne høres udenfor bygningerne. I støjregningerne er der taget udgangspunkt i gyllepumpe, ventilation, transport, tomgang fra lastbil, transporter på ejendommen, transporter fra lastbiler samt indblæsning af foder.

Ventilationen kører oftest i døgndrift for at sikre et stabilt klima, så dyrene kan opretholde en optimal kropstemperatur. Der er installeret følgende ventilatorer på staldene på Øster Nørbyvej 36:

|                      |                                                                                                |
|----------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Ekstra dele:         | 10 stk. ECT 632-6 Triac/ON/OFF 230V1 50Hz og<br>10 stk. DA 600 LPC 11-2 A vent. 230V1 50/60Hz  |
| 8 faresektioner:     | 1 stk. DA 600 LPC 11-2 A vent. 230V1 50/60Hz                                                   |
| 2x drægtighedsstald: | 3 stk. DA 600 LPC 11-2 A vent. 230V1 50/60Hz                                                   |
| Drægtighedsstald:    | 2 stk. DA 600 LPC 11-2 A vent. 230V1 50/60Hz                                                   |
| Luftrenser:          | 1 stk. DA 600 LPC 13-2 A vent. 230V1 50/60Hz og 1 stk. DA<br>600-7-2 A ON/OFF vent. 400V3 50Hz |
| Buffer:              | 1 stk. DA 600 LPC 11-2 A vent. 230V1 50/60Hz                                                   |

På bilag 3 ses et udsnit af databladene for de enkelte ventilatorer.

Gyllepumpen er elektrisk, nedgravet og vurderes ikke at kunne høres af omgivelserne (bilag 3).

Lemvig kommune stiller vilkår om maksimal tilladte støjniveauer ved naboejendomme, som svarer til områdetype 3, jævnfør Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder:

[https://mst.dk/media/a3nbn1q3/ekstern\\_stoej\\_fra\\_virksomheder\\_1984.pdf](https://mst.dk/media/a3nbn1q3/ekstern_stoej_fra_virksomheder_1984.pdf)

Støjniveauet vurderes som udgangspunkt i skellet ved boligområdet. Hvis der er tale om en enkeltbeboelse i det åbne land, vurderes støjniveauet i en afstand op til 15 m fra boligen, jf. Miljøstyrelsens støjvejledning.

Eventuel støj fra ventilationen må forventes hele døgnet, dog vil ventilationsanlægget generelt køre mindre i aften- og nattetimerne grundet lavere udendørstemperaturer. Da vinduer og døre normalt er lukkede i grisebesætninger, vurderes støjniveauet i stalden at være meget lav. Faciliteter til foderblanding samt udfodring er placeret indendørs i isolerede bygninger, hvilket betyder at støj fra blanding af foder samt udfodring, ikke vil kunne høres udenfor bygningerne.

Flytning af grise fra ejendommen vil foregå i dagtimerne, indenfor almindelig arbejdstid. Transporterne forventes ikke at påvirke omgivelserne, da udleveringsfaciliteterne ligger i god afstand fra offentlig vej.

Transporter med husdyrgødning kan i højsæsonen, hvor der udbringes husdyrgødning til arealerne foregå udenfor almindelig arbejdstid – dette søges minimeret og koncentreret typisk over kortere periode.

Der vil ikke blive ændret på antallet af transport i forbindelse med det ansøgte. Antallet af transport fremgår af tabel 9b.

Beregningerne for støj fra aktiviteter på ejendommen, fremgår af bilag 6. I forhold til "Vejledning fra miljøstyrelsen", hvor der på side 15 står beskrevet hvor meget virksomheder som landbrug må støje. Landbruget på Øster Nørbyvej 36 overholder kravene for støj, som anført i Tabel 9a. Ejendommens støjbidrag ligger i alle tidsintervaller under kravene for støj (Bilag 6).

I beregningerne for ventilationen er der lavet en midte, og så er der foretaget en kumulation af ventilationen, da der er 20 ventilationsskorstene på staldene. Der er ligeledes taget udgangspunkt i at der kan forekomme kørsler ved brovægten, da brovægten er placeret nord for anlægget og syd for nærmeste nabo.

|                           | Mandag – fredag<br>kl. 07-18 samt<br>lørdag fra kl. 7-14 | mandag – fredag kl. 7-22,<br>lørdag fra kl. 14-22 samt<br>søn- og helligdag fra 07-22 | Alle dage fra kl. 22-07 |
|---------------------------|----------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------|
| Krav                      | 55                                                       | 45                                                                                    | 40                      |
| Ejendommens<br>støjbidrag | 50                                                       | 45                                                                                    | 40                      |

Tabel 9a. Beregninger af støj fra ejendommen

Det ses ud fra tabel 9a, at støjniveauet er lavere eller lig med støjen som angivet i Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder.

## Driftsperioder for støjkloder:

Ved så- og høsttid vil aktivitetsniveauet med hensyn til transporter og forekomsten af støv og støj være højere end den øvrige del af året. Til dagligt vil der være begrænset støj fra ventilationsanlæg, foderanlæg, motoriserede køretøjer og transporter.

## Tiltag mod støjkloder:

- Kørsel nær naboer finder primært sted i dagtimerne.
- Kørsel nær naboer vil foregå i lav hastighed

## Beskrivelse af støjkloder:

| Type                                                       | Driftsperiode                        | Tiltag til begrænsning af støj                    | Placering              |
|------------------------------------------------------------|--------------------------------------|---------------------------------------------------|------------------------|
| Kompressor                                                 | Dagligt                              | Placeret i lukket, isoleret bygning               | Foderlade/staldbygning |
| Foderanlæg                                                 | Fordelt over alle dage i hele døgnet | Placeret i lukket, isoleret bygning               | Foderlade/staldbygning |
| Afhentning af smågrise, slagtegrise samt levering af polte | Op til 4 gange ugentligt             | Dyrene læsses på vogn og køres væk fra ejendommen |                        |
| Pumpning af gylle fra fortank til lager                    | Ugentligt                            | Lukket rørsystem. Elektrisk pumpe på fortanken    |                        |
| Indblæsning af foder                                       | Ugentligt                            | Lukkede systemer                                  | Ved fodersiloer        |
| Omrøring og påfyldning ved gylleudkørsel                   | Forår og efterår – inden udbringning | Der omrøres samme dag som der pumpes fra tanken.  | Ved lagertanken        |
| Ventilationsanlæg                                          | Dagligt                              | Frekvensstyret hastighedsreguleret                | Tagflader              |

Tabel 9b. Oversigt over støjkloder

## Vurdering

Husdyrbruget ligger i et landbrugsområde med ca. 1,48 km til nærmeste byzone, ca. 199 m til samlet bebyggelse og ca. 138 m til nærmeste enkeltbeboelse. Støj fra husdyrbruget, som følge af ovenstående aktiviteter vurderes ikke at være væsentlige for omgivelserne.

Der må også lægges vægt på, at det åbne land betragtes som landbrugets erhvervsområde og at omboende til en vis grad må acceptere de gener som landbrugets aktiviteter i perioder medfører. Der sker ingen væsentlige ændringer af støjkloderne i forbindelse med tilbygningen af den nye stald. En del af de støjende aktiviteter ligger i dagtimerne, f.eks. levering af foder, flytning af grise samt afhentning af gylle som ikke vurderes at ville give væsentlige gener.

Skulle der mod forventning indgå berettigede støjklager, kan kommunen efter en nærmere vurdering påbyde støjdæmpende tiltag.

Det vurderes, at husdyrbruget på Øster Nørbyvej 36 har fokus på at minimere støj og gener til omgivelserne ved de arbejdsfunktioner der er erhvervsmæssige for driften og produktionen. Dette kan opleves ved at mange af de støjende aktiviteter foregår indendørs og ikke forgår i nattetimerne.

### **3.7.3 Gener fra rystelser og vibrationer**

Brug af maskiner i landbruget kan i nogle tilfælde give anledning til vibrationsgener. Dette vil typisk være rystelser maskinføreren udsættes for, fremfor rystelser der giver gener for det omgivende miljø. Denne type rystelser er en arbejdsmiljøfaktor og vurdering af dette forhold indgår i arbejdspladsvurderingen (APV) og behandles ikke nærmere her.

I forbindelse med transporter kan der muligvis være vibrationer fra køretøjer. Dette vil dog ikke være i et omfang, der overstiger, hvad der almindeligvis må forventes fra kørsler på landets veje. Der er ikke nabobeboelser beliggende umiddelbart op til veje eller indkørsler. Rystelser fra ejendommen eller transporter i forbindelse med driften af denne, forventes derfor ikke at give gener for omgivelserne.

### **3.7.4 Fluer og skadedyr**

Der vil på ejendommen blive foretaget en effektiv fluebekæmpelse i overensstemmelse med de nyeste retningslinjer fra Statens Skadedyrslaboratorium. Fluer på ejendommen bekæmpes ved at holde en god hygiejne i staldene samt ved udsætning af rovfluer samt ved brug af fluespray.

Produktionen kører i holddrift, hvor der er god tid til vask, desinficering og udtørring. Desuden har de daglige overbrusninger af gødearealet negativ indflydelse på fluernes levevilkår og formeringsevne.

Bekæmpelse af rotter og mus foretages af autoriseret skadedyrsbekæmper.

#### **Vurdering**

Der vil i forbindelse med miljøgodkendelse blive stillet vilkår om bekæmpelse af fluer og skadedyr, jævnfør retningslinjerne fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi (Skadedyrslaboratoriet). Dette vurderes at være tilstrækkeligt til at sikre en effektiv flue- og skadedyrsbekæmpelse på ejendommen.

### **3.7.5 Lys**

Produktionen foregår i lukkede stalde, - deraf begrænsede gener fra lys. Der er lys i løbeafdelingen i 12-16 timer i døgnet, af hensyn til søernes reproduktion. I de øvrige staldbygningerne er der kun lys i staldene, når der arbejdes, samt i det omfang at der er krav til belysning jf. dyrevelfærdsmæssige krav.

Ejendommen har belysning på rampen, der er placeret ved den østlige ende af farestalden. Lyset ved rampen er kun tændt i forbindelse med læsning af grise – disse kontakter er med tænd/sluk funktion. Udleveringsrampen er placeret, så de andre bygninger skærmer for rampen, så lyset ikke vil kunne genere omkringboende.

Der etableres ikke nye lyskilder i forbindelse med det ansøgte projekt. I vintermånederne er lyset tændt i staldene i minimum 8 timer.

## Vurdering

Produktionen foregår i lukkede stalde, hvilket betyder at det vil være begrænset i forhold til lysgener fra staldene. Det er ikke ansøgers vurdering af den ansøgte ændring af produktionsarealet vil medføre ændringer i ejendommens drift der vil have konsekvenser for produktionens nuværende lysbidrag til omgivelserne.

Skulle der mod forventning indgå berettigede klager over lysgener fra ejendommen, kan kommunen efter en nærmere vurdering påbyde husdyrbruget at dæmpe ejendommens lyskilder, for eksempel ved at retningsbestemme udendørs lyskilder, så unødige fjernvirkninger undgås.

## 3.7.6 Transporter

Transporter forekommer i forbindelse med levering og afhentning af levende og døde dyr. Derudover forekommer der transporter i forbindelse med husdyrgødning, foder samt almindelige leverancer af forbrugsvarer til driften og dennes ansatte.

Nedenstående tabel 10 angiver antallet af transporter. En transport vil omfatte både til- og frakørsel.

Der vil udover i de angivne transporter i skemaet også være kørsel med personbiler, som ikke indgår som en del af skemaet.

| Antal                     | Kapacitet pr læs | Kommentar til transporten                                                                                                                                                                                                                                                                              |
|---------------------------|------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Levering af polte         | Lastbil          | Poltene leveres til ejendommen ca. hver 10. uge. Transporterne foregår i hverdage indenfor normal arbejdstid                                                                                                                                                                                           |
| Levering af søer/slagtedy | Traktor/Lastbil  | Dyrene leveres på vogn, der køres til enden af vejen/indkørslen til ejendommen, hvorefter de læsses over på lastbil og køres til slagteriet. Dyrene køres fra ejendommen ca. 1 gang ugentligt i tidsrummet fra kl. 7-18 i hverdagene                                                                   |
| Døde dyr                  | Traktor          | Døde dyr køres til indrettet DAKA-plads beliggende på en plads i ly af læhegn ved indkørslen. Der afhentes døde dyr fra ejendommen efter behov og ca. 1-2 gange om ugen i tidsrummet fra kl. 7-18. DAKA afhenter og planlægger transporten – ejer har ingen indflydelse på tidspunktet for afhentning. |
| Levering af smågrise      | Traktor          | Dyrene afhentes med traktor og vogn og køres til anden ejendom. Dyrene køres fra ejendommen ca. 1 gang ugentligt i tidsrummet fra kl. 7-16 i hverdagene                                                                                                                                                |

|                         |             |                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|-------------------------|-------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| Levering af færdigfoder | Lastbil     | Færdigfoder leveres til ejendommen ca. hver 10 dag. Foderet blæses ind i siloer. Transporterne foregår i tidsrummet fra kl. 6-16 på hverdage                                                                                                                     |
| Levering af olie        | Lastbil     | Olie leveres til ejendommen ca. 1 gang månedligt. Transporterne foregår i tidsrummet fra kl. 7-16 på hverdage                                                                                                                                                    |
| Levering af træpiller   | Lastbil     | Træpiller leveres ca. 6 gange årligt. Transporterne foregår i tidsrummet fra kl. 7-16 på hverdage                                                                                                                                                                |
| Gylle                   | Traktor     | Der udbringes husdyrgødning fra adressen til de omkringliggende arealer. Dette foregår primært i tidsrummet fra kl. 7-16. Gylleudbringningen sker i foråret samt i efteråret.                                                                                    |
| Affald                  | Lastbil     | Der er aftale om afhentning af affald fra ejendommen. Transporterne forekommer på hverdage i tidsrummet fra kl. 7-16.                                                                                                                                            |
| Øvrige transporter      | Lastbil/bil | I forbindelse med levering af diverse sækkevarer og øvrige materialer til husdyrbruget, vil der forekomme andre transporter. Leveringerne samt mængderne vil variere og leveringerne vil foregå ca. en gang i kvartalet og vil foregå i tidsrummet fra kl. 7-16. |

Tabel 10. Oversigt over transporterne til og fra ejendommen

Transporter i forbindelse med udbringning af husdyrgødning sker i en kort afgrænset periode i forår og efterår. I udbringningssæsonen kan det være nødvendigt med transporter i weekender samt uden for normal arbejdstid.

Øvrige transporter foregår normalt i dagtimerne og på hverdage (Figur 6).



Figur 6. Til og frakørselsforhold

### **Vurdering**

Antallet af transporter er vurderet til at stemme overens med husdyrbrugets størrelse. Alle transporter, på nær transporterne med gylle i udbringningssæsonen, foregår på hverdage i tidsrummet fra kl. 7 - 16. Gylle udbringes i udbringningssæsonen og kan foregå på alle tider af døgnet. Levering af grise til slagteri kan foregå udenfor tidsrummet fra kl. 7 – 16, men disse transporter har bedriften ingen indflydelse på, da afhentningerne sker når det passer ind i slagteriernes kørselsplaner.

### **3.7.7 Forurenings- og genebegrænsende foranstaltninger**

For at minimere risikoen for nedsivning af stoffer til grundvandet samt beskyttelse af det omgivende miljø, er der redegjort for procedure for håndtering af gylle, kemikalier og olie ved uheld på ejendommen.



Figur 7. Højdekurverne omkring ejendommen

### *Opbevaring af gylle*

Opbevaringskapaciteten er beregnet for produktionen og er beregnet til henholdsvis 4.071,4 ton i nudrift og 4.797,4 ton i ansøgt drift (bilag 7), samt 93 m<sup>3</sup> lænsevand fra lufttrensere. Der er en samlet opbevaringskapacitet på ejendommen på 3.440 m<sup>3</sup> foruden kapaciteten i gyllekanalerne. Dette betyder at der på ejendommen er en opbevaringskapacitet svarende til 9,66 måneders opbevaringskapacitet for nudriften og 8,46 ≈ 8,5 måneders opbevaringskapacitet for den ansøgte drift.

Opbevaringskapaciteten for nudriften er overholdt, og der mangler 0,5 måneders opbevaringskapacitet for at opbevaringskapaciteten for den ansøgte drift er opfyldt. Hvis kapaciteten i gyllekanalerne medregnes samt at der korrigeres for afvigende vægtinterval for smågrisene og slagtegrisene, forventes at opbevaringskapaciteten er overholdt for den ansøgte drift (bilag 7). Hvis der skal dokumenteres for at opbevaringskapaciteten er overholdt, har ejer/selskabet rådighed over andre beholdere, hvor der vil blive lejet opbevaringskapacitet, således at opbevaringskapaciteten på 9 måneder vil være overholdt.

### *Mulige uheld*

De største ulykker, der kan forekomme på husdyrbruget, der kan give anledning til en akut forurening, er udslip af gylle, olie eller kemikalier. Stalde, gyllekanaler og gyllebeholder er etableret med tætte og stabile bunde og sider, og der er sørget for tilstrækkelig opbevaringskapacitet af husdyrbrugets gylle. Gyllebeholderne beliggende på ejendommen, er omfattet af 10 års beholderkontrol.

Ud fra højdekurverne på figur 7 ses, at terrænet skråner mod sydøst. Skulle der ske udslip fra gyllebeholderne, vurderes at gyllen vil søge mod det åbne dræn beliggende sydvest for ejendommen og ellers vil gyllen søge mod lavningen/søen, der er

beliggende sydøst for gyllebeholderne. Hvis der sker udslip, vil der blive igangsat inddæmning og opslugning af gyllen.

### *Minimering af risiko for uheld*

Hvis der sker spild af olie under påfyldning, som ikke umiddelbart kan fjernes ved afgravning eller ved brug af sugemateriale, vil både alarmcentral (tlf. 112) og kommunens miljøvagt blive kontaktet. Hvis det drejer sig om mængder, som ejer ikke selv har mulighed for at fjerne, vil enten brandvæsenet eller en slamsuger, der må tage imod olieaffald, blive kontaktet, så tanken kan blive tømt.

Gyllebeholderne er underlagt 10-års kontrol, hvor en autoriseret kontrollant, kontrollerer beholderens tæthed og kabler over- og under terræn. Gyllebeholderen er placeret, så der holdes øje med revner, rust på synlige kabler, gylleudsivninger og andet. Ved påkørsel, vil skader blive tilset med det samme og udbedret straks. Hvis skaden ikke kan udbedres ved egen hjælp, vil beholderproducenten blive kontaktet i forhold til assistance.

### *Minimering af gene og forurening ved uheld*

Ved driftsuheld, hvor der er sket, eller hvor der er fare for at der kan ske en større forurening af omgivelserne, vil alarmcentralen straks blive kontaktet på tlf.: 112

Der er ca. 148 m til åben grøft samt ca. 117 m til nærmeste beskyttede sø. Terrænet omkring gyllebeholderne er forholdsvis jævnt. Hvis der skulle ske udslip fra gyllebeholderne, vil der kunne anvendes halmballer eller jord for at forhindre at gylle løber til enten den åbne grøft eller den beskyttede sø/lavningen.

Hvis der skulle ske strømsvigt på ejendommen, vil der være nødopluk på ventilationen.

## **Vurdering**

Det vurderes, at der er taget tilstrækkelige forholdsregler i tilfælde af uheld, ved at der er en procedure for, hvad der skal gøres i tilfælde af et uheld og hvad der skal gøres for at minimere risikoen for uheld.

### **3.7.8 Forslag til egenkontrol**

Der udføres følgende egenkontrol på ejendommen:

- Fast overdækning på gyllebeholderne
- Tæthed af overjordiske dele og kabler på gyllebeholderen efterses årligt for intakt beskyttelse og eventuelle brud
- Der udføres 10-årig beholderkontrol af gyllebeholdere, der udføres af autoriseret kontrollant
- Der laves E-kontrol
- Dyr registreres i CHR-registret
- Kontrol med gødningsmængder, gødningsanvendelse, antal dyr osv. Udføres efter gældende lovkrav (gødningsregnskab og husdyrindberetning) som kontrolleres af Landbrugsstyrelsen
- Der føres journal over medicinforbruget

## **Vurdering**

Der udføres en del egenkontroller på ejendommen, hvilket viser at der er fokus på management samt egenkontroller. Ved at registrere og iagttage de daglige rutiner samt forbrug, kan eventuelle uhensigtsmæssige forhold identificeres og afhjælpes.

Det vurderes, at driften af husdyrbruget på Øster Nørbyvej 36 inkl. egenkontrol og management lever op til lovens krav. Driften af husdyrbruget forventes samlet set, ikke at medføre en væsentlig negativ virkning på miljøet.

#### **4. Væsentlige virkninger fra reststoffer, affaldsproduktion samt brug af naturressourcer**

##### *Jordforurening*

Der er ikke kortlagt jordforurening på ejendommen, hverken i forhold til Vidensniveau 1 og 2.

##### *Grundvand*

Husdyrbruget ligger indenfor område med drikkevandsinteresser, men ikke indenfor følsomme indvindingsområder.

Ifølge søgning på [www.geus.dk](http://www.geus.dk), er der ikke registreret vandboringer på ejendommen.

Spildevandsledningerne, herunder tagvand, overfladevand og sanitært spildevand er adskilt fra hinanden efter gældende regler for at undgå en forurening af overflade- og grundvand.

##### **Vurdering**

De generelle regler for opbevaring af husdyrgødning og indretning af stalde sikrer, at der er minimal risiko for at der sker udslip fra gødningsopbevaringslagre og stalde, som kunne give anledning til forurening af grundvandet. Desuden er der særlige regler for udnyttelse og udbringning af husdyrgødning, der sikrer en minimal udvaskning af næringsstoffer til grundvandet.

Der opbevares ikke sprøjtevæske på ejendommen.

Det vurderes ud fra ovenstående, at den påtænkte driftsændring ikke vil have betydning for grundvandet.

#### **4.1 Reststoffer**

Opbevaring af reststoffer skal ske på en forsvarlig måde, så der ikke er risiko for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

## *Olie*

Ifølge BBR, skulle der være en tank under 6.000 l som skulle være sløjfet i 2022. Tanken er afhentet af skrothandler i 2023.

Olie opbevares i godkendt tank og olien anvendes til opvarmning af staldene. Når der installeres gyllekøling i den nye stald, forventes at gyllekølingen vil erstatte oliefyret eller en del af olieforbruget.

## *Kemikalier og pesticider*

På ejendommen anvendes der kemikalier i form af desinfektions- og rengøringsmidler. Desinfektions- og rengøringsmidler opbevares i stalden efter producentens forskrifter.

Der opbevares ingen pesticider på ejendommen, da markdriften foregår fra anden ejendom.

## *Farligt affald*

Udover fyringsolie, rengørings- og desinfektionsmidler benyttes der også spraydåser og andre gasser under tryk på ejendommen. Stofferne opbevares efter leverandørens forskrifter. Emballage og eventuelle rester bortskaffes igennem leverandørens eller godkendt modtager.

## *Medicin*

Medicin opbevares i staldområdet, så det er lettilgængeligt for staldpersonalet. Medicin opbevares efter producentens forskrifter.

Bedriften er tilmeldt sundhedsordning med dyrlægen, som kommer på besøg mindst en gang om måneden. Den nødvendige medicin udskrives af besætningens dyrlæge. Syge dyr behandles efter gældende veterinære regler og medicinen opbevares efter producentens forskrifter. Eventuelle medicinrester returneres til dyrlægen, apotek eller afhentes af godkendt modtager, som må modtage klinisk risikoaffald.

Skarpe og spidse genstande opbevares i lukket beholder i stalden, der tilmeldes afhentning af godkendt modtager af klinisk risikoaffald.

## **Vurdering**

Det vurderes, at reststoffer opbevares og håndteres miljømæssigt forsvarligt på ejendommen.

## **4.2 Affald**

Husdyrbruget er et IE-brug, hvilket betyder at affaldshåndteringen skal leve op til affaldshierarkiet, hvilket betyder at affald behandles efter følgende hierarki:

- Affaldsforebyggelse
- Forberedelse med henblik på genbrug
- Genanvendelse
- Anden nyttiggørelse
- Bortskaffelse

Der benyttes om udgangspunkt ikke mere foder, end den der er behov for. Husdyrgødning anvendes til gødskning af arealer, andet uundgåeligt affald sorteres med henblik på genanvendelse og kun restfraktioner ender i container med brandbart affald.

I den daglige drift vil der være en række affaldsprodukter til bortskaffelse via privat affaldsordning (NVF renovation) samt via den kommunale ordning. Affald fra ejendommen vil blive kildesorteret og det affald der kan blive afleveret, på den kommunale genbrugsplads vil blive afleveret her. Hvis der skulle være husholdningsaffald, vil dette blive afleveret via den kommunale affaldsindsamling, der foregår hver 14. dag. Affaldet opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med affaldsregulativerne for Lemvig Kommune.

### *Fast affald*

Dagrenovations lignende produkter fra bedriften fyldes i affaldscontainer og afhentes hver 2. uge af den kommunale affaldsindsamling.

Pap og papir fra bedriften fyldes i container, der afhentes af godkendt renovatør.

Erhvervsaffald opbevares i containere og afhentes af NVF renovation. Hvis der er affald, der kan afleveres på den kommunale modtagestation, vil dette blive foretaget løbende.

Normalt forefindes der ikke "ikke forbrændingseget affald" på ejendommen, men i tilfælde af den type affald opstår, vil det blive opbevaret i maskinhuset og bortskaffet via den kommunale genbrugsplads. Eventuelt jernaffald bortskaffes til skrothandler.

På ejendommen er der en industricontainer til indsamling af erhvervsaffald, der tømmes af godkendt indsamler. Containeren tømmes efter behov.

### *Farligt og klinisk risikoaffald*

Farligt affald, som lysstofrør, elsparepærer, oliefiltre, batterier eller spraydåser indsamles indtil levering til godkendt modtager.

Klinisk risikoaffald som kanyler, skalpeller og flasker opsamles i engangsplastspande og afhentes af godkendt aftager. Indtil afhentning, opbevares spanden i besætningsområdet.

### *Olie- og kemikalieaffald*

Olieaffald afleveres på den kommunale modtagerstation eller afhentes af godkendt firma.

Nødvendige rengøringsmidler bruges op, hvilket betyder at der normalt ikke vil være kemikalieaffald til bortskaffelse.

Hvis reglerne ændres, så et kemikalie, der tidligere har været benyttet på ejendommen, bliver ulovligt at bruge, vil eventuelle rester blive bortskaffet efter kommunens forskrifter i forhold til bortskaffelse af kemikalier.

Generelt er der fokus på at reducere og sortere affaldet i de korrekte fraktioner, og der er på ejendommen opstillet flere containere til de forskellige fraktioner. Ved sortering af affald, vil det kunne genanvendes.

## **Vurdering**

Affald opbevares og bortskaffes i overensstemmelse med gældende lovgivning og affaldsdirektiver, og det vurderes ikke, at håndteringen kan medføre risiko for forurening af miljøet.

### **4.3 Døde dyr**

Døde dyr opbevares på dertil indrettet plads beliggende på plads i ly af læhegn ved indkørslen.

Døde dyr tilmeldes afhentning af DAKA efter gældende regler jf. §§9-11 i Bekendtgørelse om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

## **Vurdering**

Det vurderes, at husdyrbruget efterlever Bekendtgørelse nr. 558 af 01/06/2011 om opbevaring m.m. af døde produktionsdyr.

### **4.4 Vandforbrug**

Vand på denne bedrift anvendes til drikkevand, vaskevand og luftrensere.

Der anvendes vand fra alment vandforsyningsanlæg på bedriften

I forbindelse med det ansøgte, ansøges om udvidelse af produktionsarealet, hvilket vurderes at øge forbruget af vand. Kravet til luftrenseren ønskes hævet, så ammoniakreduktionen øges. Det forventes derved at mængden af vand til luftrenseren også øges.

Vandforbruget vil dog variere fra år til år samt hen over året i forhold til udetemperatur, besætningsstørrelse samt vægt på grisene.

I alle stalde anvendes drikkekopper eller vandventiler over krybberne, hvorved vandspild undgås. Lækage identificeres, stoppes og repareres hurtigst muligt.

Ved vask af stalde anvendes iblødsætning og højtryksrensere. Lovpligtig overbrusning via lavtryksskøling til drægtige søer er tids- og temperaturstyret.

## **Vurdering**

Der er hele tiden fokus på at minimere vandforbruget, både i forbindelse med den daglige drift men også ved udskiftning af teknik, der forbruger vand. Det vurderes herved, at brugen af naturressourcer sker på en forsvarlig måde.

#### **4.5 Energi**

Elektricitet anvendes til lys, foderanlæg, ventilation, gyllepumper samt luftrensere. Et godt klima i staldsektionen opretholdes af ventilationen, der har et temperatur- og fugtighedsreguleret styringssystem, hvilket sikrer mod unødvendig drift af ventilatorerne. Ventilationen vedligeholdes og rengøres efter behov, så optimal effekt opretholdes og energispild undgås. Ventilationen tilses dagligt for driftsforstyrrelser. I de mekanisk ventilerede stalde gennemføres hyppige eftersyn, justeringer og rengøring af ventilationssystemet. Herved undgås unødigt energiforbrug til ventilation. Der er tændt for lyset i stalderne i dagtimer efter behov og lovkrav. Hovedparten af elforbruget anvendes til ventilationen.

Af energibesparende teknikker, kan nævnes at der på bedriften er installeret LED pærer samt trinløs styring af ventilationen.

Udendørs belysning er dagslysstyret og tændes manuelt efter behov (afhængig af hvor belysningen er placeret). Indendørs belysning styres ved timer/styring og er tændt i dagtimerne eller efter behov og jf. de dyrevelfærdsmæssige krav.

Energiforbruget vil variere over året og afhænger af udetemperaturen. Dette betyder også at det samlede energiforbrug vil variere i forhold til behovet for ventilation.

#### **Vurdering**

Der er hele tiden fokus på at minimere energiforbruget, både i den daglige drift men også ved udskiftning af teknik, der forbruger energi. Det vurderes, at der er fokus på minimering af elforbruget.

På ejendommen anvendes der energi i form af el og olie til varmekanoner samt til ekstra udtørring i stalderne.

Elforbruget anvendes hovedsageligt til ventilation, luftrensere, gyllepumpning, belysning, foderanlæg og udfordring.

Denne miljøgodkendelse ønskes ansøgt, da der ønskes etableret flere produktionsarealer. Denne udvidelse vurderes dog ikke at give et markant øget elforbrug.

#### **4.6 BAT (Bedst Anvendelige Teknik)**

I lovgivningen er der faste krav til BAT (Bedst Anvendelige Teknik). Disse krav er med til at sikre, at husdyrbrugene vælger et staldsystem eller en teknologi blandt de bedst anvendelige og tilgængelige for at begrænse ammoniakudledningen fra husdyrbruget.

De BAT-krav der stilles til husdyrbrugene, bidrager til, at målet for fald i ammoniakemissionen i Danmark nås. Når ammoniakudledningen begrænses, bidrager dette til en generel bedre beskyttelse af bl.a. ammoniakfølsom natur, da baggrundsbelastningerne ligeledes vil blive begrænset.

Projektets BAT-emissionsniveau er beregnet i husdyrgodkendelse.dk og det ses ud fra Tabel 11, at BAT-emissionskravet er overholdt med 1 kg NH<sub>3</sub>-N/år.

For at leve op til BAT med henblik på ammoniakemission, benyttes følgende staldsystemer i den nye stald:

- Løsgående søer med delvis spaltegulv

An søger vil generelt bestræbe sig på at benytte så få foderenheder og så lavt protein- og fosforindhold som muligt. Dyrene i anlægget vil blive fodret efter vægt, behov og drægtighed.

Det samlede BAT-krav for stalde og lagre er i Husdyrgodkendelse.dk beregnet til 2.805 kg NH<sub>3</sub>-N/år og ammoniakemissionen er 2.804 kg NH<sub>3</sub>-N/år. Dermed er det samlede emissionsniveau overholdt med 1 kg NH<sub>3</sub>-N/år (tabel 11)

| Samlet BAT beregning   |        |       |       |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------|-------|-------|
|                                                                                                                                                                                              | Stalde | Lagre | Total |
| Samlet BAT krav (kg NH <sub>3</sub> -N /år)                                                                                                                                                  | 2466   | 339   | 2805  |
| Faktisk emission (kg NH <sub>3</sub> -N /år)                                                                                                                                                 | 2634   | 170   | 2804  |
| Forskel (kg NH <sub>3</sub> -N /år)                                                                                                                                                          | -      | -     | 1     |
| Vejledende BAT Overholdt?                                                                                                                                                                    | -      | -     | Ja    |

Tabel 11. Oversigt over BAT for ejendommen

For at opfylde kravet til BAT, er følgende teknologer anvendt:

- Delvis spaltegulv
- Biologisk luftrensning
- Gyllekøling
- Fast overdækning af gyllebeholdere

## Fravalg af teknologier

### Gylleforsuring

Gylleforsuring er fravalgt, da muligheden for levering til biogas ønskes bevaret.

### Punktudsugning

Punktudsugning er fravalgt, da der ønskes almindelig ventilation på den nye tilbygning, og det vil være en stor omkostning, taget i betragtning af den ønskede effekt på ammoniakudledningen.

### *Kemisk luftrensning*

Der er en biologisk luftrenser på ejendommen, hvor effekten af ammoniakreduktionen øges.

### **Vurdering**

Det vurderes, at projektet er screenet i forhold til anvendelse af de mest effektfulde og godkendte virkemidler, der i dag fremgår af Miljøstyrelsens Teknologiliste. Ansøgningen om miljøgodkendelse lever op til lovgivningens krav om BAT-balance.

## **4.7 Proportionalitetsberegning**

Der er valgt at opføre nyt byggeri i forlængelse af eksisterende byggeri, da placeringen ligger hensigtsmæssigt i forhold til den interne logistik i staldene. I forhold til den økonomiske proportionalitet, er det mest hensigtsmæssigt at bygge i forlængelse af eksisterende byggeri, i stedet for at bygge en helt ny, fritliggende bygning, da det forventes at noget af teknikken i eksisterende bygninger kan føres videre til det nye byggeri.

Der er ikke foretaget beregninger for staldteknologiernes proportionalitet, da BAT opfyldes med 1 kg NH<sub>3</sub>-N, og derfor vil det ikke være proportionalt at foretage yderligere beregninger i forhold til investering af f.eks. gyllekøling.

Alle stalde overholder BAT-krav for eksisterende og nye stalde.

## **4.8 Grænseoverskridende virkninger**

Der er ca. 185 km (i luftlinje) fra ejendommen til den dansk-tyske grænse. Projektet vurderes ikke at have grænseoverskridende virkninger.

### **Vurderinger**

Afstanden fra bedriften til den dansk-tyske grænse er forholdsvis stor, og det vurderes derfor at det ansøgte projekt ikke vil give anledning til væsentlige virkninger på miljøet i andre EU-medlemsstater.

## **4.9 Tiltag ved ophør**

Hvis ansøger ophører med produktionen på Øster Nørbyvej 36, 7620 Lemvig, er det enten fordi staldanlægget sælges, udlejes til anden side eller at husdyrproduktionen nedlægges helt. Hvis husdyrbruget ophører helt, vil stalde, gødningsopbevarings- og foderanlæg blive tømt for dyr, gødning, foder og efterfølgende rengjort. Rester af medicin og kemikalier samt andet affald vil blive bortskaffet iht. Kommunens affaldsregulativ.

### **Vurdering**

Det vurderes, at tiltagene ved ophør er tilstrækkeligt til at undgå forureningsfare og til at sikre, at ejendommen ikke bliver et attraktivt levested for skadedyr.

#### **4.10 Befolkningen og menneskers sundhed**

Der er i materialet anført beskrivelser og beregninger af støj, støv og lugt for landbrugsvirksomheden beliggende for Øster Nørbyvej 36, Lemvig. Således er det påvist at der i en radius omkring anlægget må forventes visse gener forbundet med enten luftkvalitet eller støj fra ejendommen.

Højt ammoniakindhold i luften kan være sundhedsskadeligt for mennesker. Der er via lovgivningen indført en begrænsning på ammoniakemissionen for husdyrbrug i form af krav om miljøvenlig teknologi (BAT). BAT-kravet er medvirkende til at de overordnede mål om begrænsning af ammoniakindhold i luften overholdes. På Øster Nørbyvej 36 overholdes lovgivningens krav til BAT, hvorved ammoniakindholdet i luften er begrænset.

Risikoen for MRSA eller antibiotikaresistens håndteres af generelle veterinærregler i Fødevarestyrelsens regi. Der er ikke særlige forhold ved beliggenheden af Øster Nørbyvej 36, der betyder at der skal udvises særlig forsigtighed. Særlige forhold kunne f.eks. være beliggenheden i umiddelbar nærhed til sygehus, institutioner eller forlystelsesparker.

I forbindelse med det ansøgte projekt, udledes der ikke sundhedsskadelige stoffer som f.eks. tungmetaller eller dioxin. Det vurderes derfor, at projektet ikke vil medføre påvirkning af menneskers sundhed.

Der vil ikke forekomme luftforurening eller forurening af vand, der kan påvirke befolkningen og menneskers sundhed. I forbindelse med befolkning og menneskers sundhed påvirker antallet mest med støv, støj, lugt og ammoniakemissioner. Ved management og foranstaltninger, forventes det, at støj og støv ikke vil give anledning til nabogener.

#### **Vurdering**

Ud fra ovenstående vurderes, at husdyrbruget beliggende på Øster Nørbyvej 36, Lemvig kan drives på stedet uden at påvirke menneskers sundhed i en negativ retning

#### **4.11 Alternative løsninger**

Der ønskes godkendelse af uændret indretning og produktion i eksisterende bygninger samt opførsel af ny løbe-drægtighedsstald, der ønskes opført i forlængelse af eksisterende løbe-drægtighedsstald. I forbindelse med opførslen af den nye stald, ønskes effekten af luftrenseren at blive hævet og samtidig ønskes der etableret gyllekøling i den nye løbe-drægtighedsstald.

Der er som teknologi valgt at hæve effekten af ammoniak på luftrenseren, da implementering af andre teknologier, ofte kræver gennemgribende ændringer i bundtyper, kummearealer, afløb osv. Grundet disse ofte omfattende ændringer, er det valgt at ændre på luftrenseren effekt. Der er ligeledes valgt at implementere gyllekøling i den nye stald, da denne teknologisk let kan implementeres, da stalden ønskes opført, og derfor er det naturligt at indarbejde og implementere denne teknologi.

## *Alternative placeringer*

Der har været overvejet at placere den nye tilbygning øst for 3) Farestald. Ved denne placering, vil farestalden på sigt ikke kunne udvides, medmindre den nye stald vil kunne indrettes som farestald. Ved denne placering af den nye stald, vil den interne logistik ødelægges i stalden og en eventuel fremtidig udvidelse vil være uhensigtsmæssig placeret.

Hvis den nye stald placeres øst for 3) Farestald og der ønskes at opnå den bedste ventilation samt indretning i stalden, vil løbe-drægtighedsstalden ved denne placering ikke kunne flugte eksisterende bygninger. Med denne placering vil det i forhold til flowet i stalden ligeledes ikke være hensigtsmæssigt i forhold til produktionen.

Den nye løbe-drægtighedsstald ønskes placeret i forlængelse af eksisterende løbe-drægtighedsstald for at bygningssættet opleves som en harmonisk enhed.

Produktionsmæssigt, er denne placering også mest hensigtsmæssig, da drægtighedsstaldene vil ligge i forlængelse af hinanden.

## *0-alternativet*

0-alternativet vil være en forsættelse af den nuværende produktion på ejendommen. Dette vil på sigt betyde nedslidning af produktionsanlægget. En sådan beslutning vil give ejendommen begrænsninger i forhold til produktionen.

Den ansøgte stald vil derfor give bedre produktionsrammer - både i forhold til dyrevelfærd samt arbejdsmiljø – og vil dermed også bidrage til fremtidssikring af ejendommens produktionsanlæg.

0-alternativet er således fravalgt, grundet de økonomiske samt driftsmæssige hensyn.

## Bilag 1 - Produktionsarealer

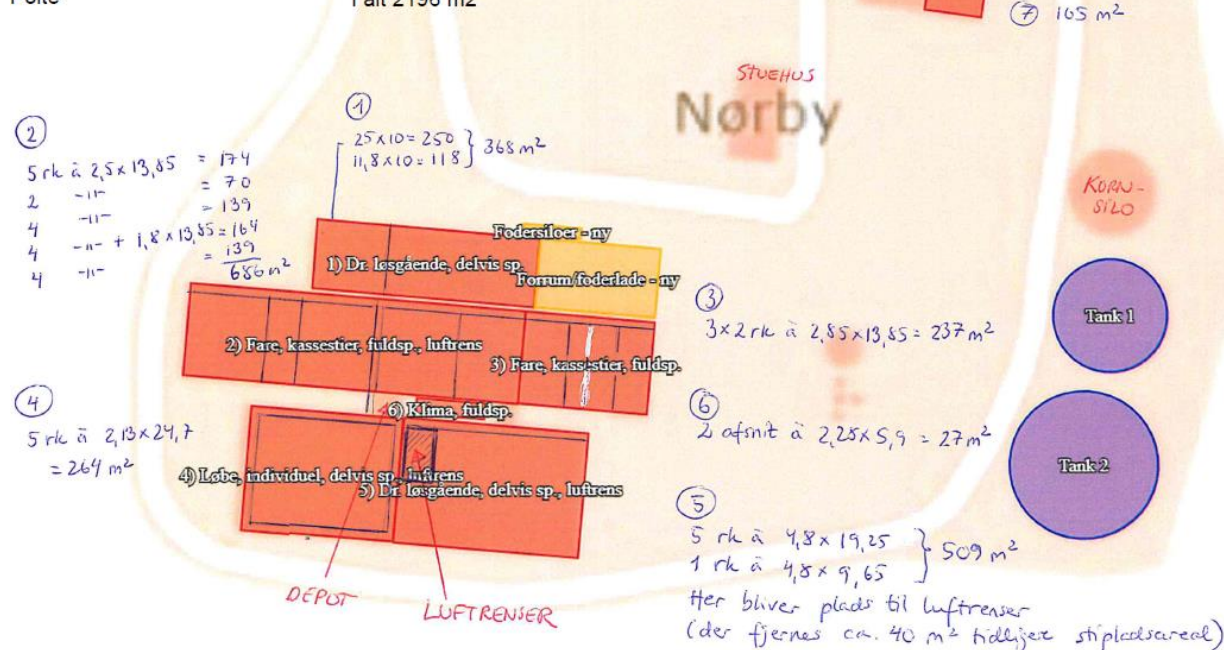
Produktionsareal for eksisterende stalde (fra §16b miljøgodkendelsen)

Antal stipladser til søer:

- 1) 36+76 dr
- 2) 40+16+32+40+32 fare
- 3) 16+16+16 fare
- 4) 178 løbe
- 5) 64+(luftrenser)+82+82 drægt.
- I alt ca. 726 søer
- Smågrise
- Polte

Produktionsareal:

- 1) 368 m<sup>2</sup> dr
- 2) 686 m<sup>2</sup> fare
- 3) 237 m<sup>2</sup> fare
- 4) 264 m<sup>2</sup> løbe
- 5) 509 m<sup>2</sup> drægt.
- 6) 27 m<sup>2</sup> smågrise
- 7) 105 m<sup>2</sup> polte
- I alt 2196 m<sup>2</sup>



Beregning af produktionsarealet i den nye løbe-/drægtighedsstald:

Beregning af produktionsareal:

**Løbeafdeling:**

10,5 m \* 19,5 m

204,75 m<sup>2</sup>

**Drægtighedsstald**

12,15 m \* 19,5 m

236,93 m<sup>2</sup>

Heraf produktionsareal (gange fratrasket)

5,5 m \* 19,15 m \* 2 sider

210,65 m<sup>2</sup>

Der ønskes opført 4 nye sektioner

4 \* 210,65

842,6 m<sup>2</sup>

## Bilag 2 – Beregning på gyllekøling

| Gyllekøling - miljøforhold                  |                      |                       |                    |                                                |                             |                                       |                                    |                            |                                                                                | Beregningen er udarbejdet af: G....                     |                                    |
|---------------------------------------------|----------------------|-----------------------|--------------------|------------------------------------------------|-----------------------------|---------------------------------------|------------------------------------|----------------------------|--------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------|------------------------------------|
| Arealer i kummer, køleeffekt & reduktions % |                      |                       |                    |                                                |                             |                                       |                                    |                            |                                                                                |                                                         |                                    |
| Valgt / installeret varmepumpe              |                      |                       |                    |                                                |                             |                                       |                                    |                            |                                                                                | [skriv fabrikat og type, her]                           |                                    |
| 2018 formler (pr 5. februar 2018)           |                      |                       |                    |                                                |                             |                                       |                                    |                            |                                                                                |                                                         |                                    |
|                                             | Gyllekum-<br>mer, m² | Køleeffekt,<br>W / m² | Køleeffekt,<br>sum | NH <sub>3</sub> -reduktions %<br>i driftstiden | Antal drifts-<br>timer / år | NH <sub>3</sub> : Års<br>reduktions % | Lugtreduktion<br>Reduk-<br>tions-% | Min. årlige<br>driftstimer | Køleenergi, kWh<br>/ år fra<br>gyllekøling                                     | Varmeenergi, kWh /<br>år fra gyllekol med<br>varmepumpe | Indtastning - kun<br>i gule felter |
| Staldtype / navn                            |                      |                       |                    |                                                |                             |                                       |                                    |                            | Varmpumpe, COP-varme                                                           | 3,2                                                     |                                    |
| [Stalde med træk og slip gyllekurr]         | 672,0 m²             | 44,6 W                | 30,0 kW            | 30,0                                           | 4.380 h                     | 14,98                                 | 0,00                               | 8.672 h                    | 131.274 kWh                                                                    | 190.944 kWh                                             |                                    |
| [Stalde med træk og slip gyllekurr]         | 0,0 m²               | 44,6 W                | 0,0 kW             | 30,0                                           | 4.380 h                     | 14,98                                 | 0,00                               | 8.672 h                    | 0 kWh                                                                          | 0 kWh                                                   |                                    |
| [Gyllekummer med linespil]                  | 0,0 m²               | 20,0 W                | 0,0 kW             | 25,2                                           | 4.380 h                     | 12,60                                 | Ingen                              | -                          | 0 kWh                                                                          | 0 kWh                                                   |                                    |
| [Gyllekummer med linespil]                  | 0,0 m²               | 20,0 W                | 0,0 kW             | 25,2                                           | 8.760 h                     | 25,20                                 | Ingen                              | -                          | 0 kWh                                                                          | 0 kWh                                                   |                                    |
| Areal med køling i alt                      | 672,0 m²             |                       | 30,0 kW            |                                                |                             |                                       |                                    |                            | Sum                                                                            | 131.274 kWh                                             | 190.944 kWh                        |
|                                             |                      | Varmeeffekt           | 43,6 kW            |                                                |                             |                                       |                                    |                            | Svarer til liter fyringsolie, ca                                               |                                                         | 21.299 liter                       |
|                                             |                      | El-effekt, mindst ca: | 13,6 kW            |                                                |                             |                                       |                                    |                            | Elforbrug til gyllekøling & opvarmning (al gyllekøling udføres med varmepumpe) |                                                         | 59.670 kWh                         |
| Formler frem til og med 4/2-2018            |                      |                       |                    |                                                |                             |                                       |                                    |                            |                                                                                |                                                         |                                    |
|                                             | Gyllekum-<br>mer, m² | Køleeffekt,<br>W / m² | Køleeffekt,<br>sum | NH <sub>3</sub> -reduktions %<br>i driftstiden | Antal drifts-<br>timer / år | NH <sub>3</sub> : Års<br>reduktions % |                                    |                            | Køleenergi, kWh<br>/ år fra<br>gyllekøling                                     | Varmeenergi, kWh /<br>år fra gyllekol med<br>varmepumpe |                                    |
| Staldtype / navn                            |                      |                       |                    |                                                |                             |                                       |                                    |                            | Varmpumpe, COP-varme                                                           | 3,2                                                     |                                    |
| [Stalde med træk og slip gyllekurr]         | 0,0 m²               | 15,0 W                | 0,0 kW             | 14,1                                           | 4.380 h                     | 7,05                                  | -                                  | -                          | 0 kWh                                                                          | 0 kWh                                                   |                                    |
| [Stalde med træk og slip gyllekurr]         | 0,0 m²               | 15,0 W                | 0,0 kW             | 14,1                                           | 8.760 h                     | 14,10                                 | -                                  | -                          | 0 kWh                                                                          | 0 kWh                                                   |                                    |
| [Gyllekummer med linespil]                  | 0,0 m²               | 15,0 W                | 0,0 kW             | 20,7                                           | 4.380 h                     | 10,35                                 | -                                  | -                          | 0 kWh                                                                          | 0 kWh                                                   |                                    |
| [Gyllekummer med linespil]                  | 0,0 m²               | 15,0 W                | 0,0 kW             | 20,7                                           | 8.760 h                     | 20,70                                 | -                                  | -                          | 0 kWh                                                                          | 0 kWh                                                   |                                    |
| Areal med køling i alt                      | 0,0 m²               |                       | 0,0 kW             |                                                |                             |                                       |                                    |                            | 0 kWh                                                                          | 0 kWh                                                   |                                    |
|                                             |                      | Varmeeffekt           | 0,0 kW             |                                                |                             |                                       |                                    |                            | Svarer til liter fyringsolie, ca                                               |                                                         | 0 liter                            |
| Signatur: Beregninger i kolonne E           | Grøn celle           | =                     | Træk og slip       |                                                |                             | Brun celle                            | =                                  | linespil                   |                                                                                |                                                         |                                    |

Denne skabelon er udarbejdet i april 2018 af energi- & teknikrådgiver Gunnar Schmidt, direkte 99 99 23 19; e-mail: gus@byggeri-teknik.dk. Skabelonen er senest opdateret den 31/3-2024.

Der er taget udgangspunkt i at der køles i halvdelen af året. Dette ses antallet af driftstimer. Der aflæses, at når anlægget kører i halvdelen af året, sker der en reduktion på 30%. Hvis der i Husdyrgodkendelse.dk indsættes at anlægget kører 8760 timer, svarer dette til en ammoniakreduktion på 15%.

Beregningerne er foretaget i samarbejde med Gunnar Schmidt, FH-agro (tidligere Byggeri & Teknik)

## Kilde - beregningsforudsætninger mv

Fra 5. februar 2018 og fremad

Kilde: Miljøstyrelsens Teknologiliste, link: <https://sgavmst.dk/skovbrug-og-landbrug/landbrug-og-husdyrbrug/teknologilisten/staldindretning> (links opdateret den 31/3-2025).

### Gyllekøling i stalde med rørudslusning (slagtesvin, søer og smågrise):

Ammoniakfordampning: Op til 30 % reduktion. Effekten i % beregnes efter formelen:  $0,85 \cdot x - 0,004x^2$  ( $x = W/m^2$ ).

GS' tilføjelse: Må køre intermitterende drift over året.

Se MELT indstillingerne, link her: <https://mst.dk/media/169085/indstilling-af-gyllekoeling-mediearkiv.pdf>

### Lugtreduktion; gælder kun i anlæg med rørudslusning

Op til 20 % reduktion. Effekten i % beregnes efter formelen  $0,77 \cdot x$ . ( $x = W/m^2$ ).

Ifølge MELT indstillingerne: Gyllekøleanlægget skal køre mindst 99% af årets timer (8672 h) for at man må indregne lugtreduktion fra gyllekøleanlægget.

### Gyllekøling i stalde med linespil (slagtesvin, søer og smågrise)

Ammoniakfordampning: Op til 34 % reduktion. Effekten i % beregnes efter formelen:  $1,66 \cdot x - 0,02 \cdot x^2$  ( $x = W/m^2$ ).

GS' tilføjelse: Må køre intermitterende drift over året. Se MELT indstillingerne.

## Kilde - beregningsforudsætninger mv

Til og med 4/2-2018

Kilde: Teknologiblade; Version: 1. udgave ,

Søer og smågrise.: [https://oldwiki.mst.dk/GetFile.aspx?File=/BAT/Teknologiblade/Koelingafgylleistaldetilsøerogsmågrise\\_version1.pdf](https://oldwiki.mst.dk/GetFile.aspx?File=/BAT/Teknologiblade/Koelingafgylleistaldetilsøerogsmågrise_version1.pdf)

Slagtesvin: [https://oldwiki.mst.dk/GetFile.aspx?File=/BAT/Teknologiblade/Slagtesvin\\_Koelingafgylle\\_version3.pdf](https://oldwiki.mst.dk/GetFile.aspx?File=/BAT/Teknologiblade/Slagtesvin_Koelingafgylle_version3.pdf)

Dyretype: Søer, Smågrise Dato: 26.01.2011

Teknologitype: Staldindretning – køling af gylle Revideret:

Køling af gylle i stalde til søer og smågrise .

(links opdateret 20/2-2024)

### Gyllekøling:

For køling i stalde med hyppig udmugning, for eksempel mekanisk udmugning med linespil, antages det, at der kan opnås  $NH_3$ -reduktion jf. nedenstående ligning 1:

Reduktion (%) =  $-0,008x^2 + 1,5x$  [1], hvor  $x$  = køleeffekt,  $W/m^2$ .

Tilsvarende kan effekten estimeres for stalde med traditionelt gyllesystem med ca. 40 cm dybe gyllekanaler jf. ligning 2:

Herning, den 31/3-2024

## Vejledning

Dette ark er udarbejdet som hjælp til fastlæggelse af den realiserbare reduktion af  $\text{NH}_3$ -fordampningen, samt realiserbare reduktion af lugt, fra svinestalde med gyllekøling.

I arket er også indsat beregningsformlerne, som blev anvendt frem til og med begyndelsen af 2018, hvor de nugældende teknologiblade blev udgivet. Herved kan man sammenligne effekterne af tiltagene - før og nu - fx til brug ved opdatering af en miljøgodkendelse.

Selve filen med arket er skrivebeskyttet. Begynd med at gemme arket under nyt navn, hvis du vil gemme din beregning.

Indtastning - kun i gule felter. Øvrige felter er låst mod redigering.

De forskellige farver på felterne er indsat for at gøre det enklere at adskille de enkelte beregningstyper.

### Begrænsninger i reduktionsprocenterne

Der er indsat begrænsninger i reduktionsprocenterne, så disse ikke kan overstige de, der er indsat i teknologibladenes vilkår. Se anvendte beregningsformler på udskriftens side 2.

### Vedr. lugtreduktion

Lugtreduktionsprocenten fremkommer først, når der skrives mindst "8.672" timer i kolonne F, under "Antal driftstimer / år".  
 $8.672 \text{ timer} / \text{år} = 99\% \text{ af årets } 8.760 \text{ timer}.$

Ønsker du at drøfte en beregning med mig, da send excelfilen til mig og kontakt mig gerne efterfølgende.  
gus@byggeri-teknik.dk, direkte tlf. 99 99 23 19.

### Deling af dette ark ?

Arket må deles med andre rådgivere indenfor DLBR.

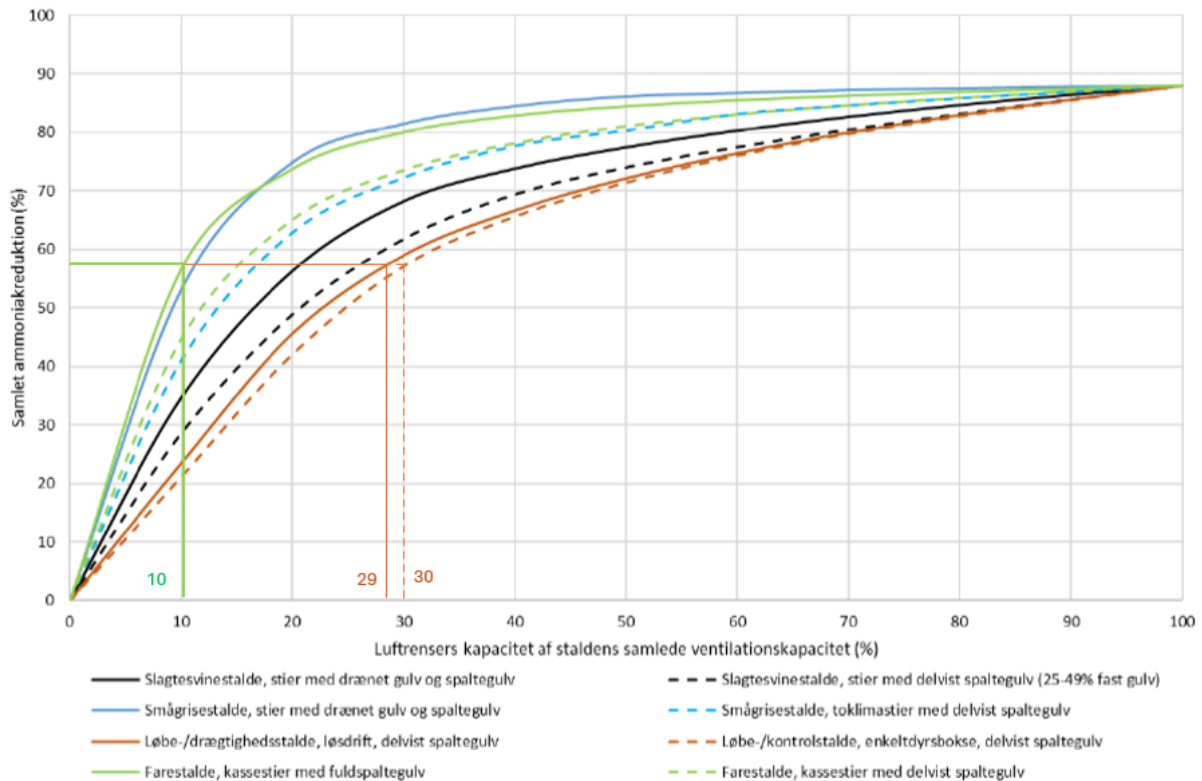
### Ansvarsforhold

Trods omhu ved tilblivelsen kan fejl opstå. Da beregningsarket stilles gratis til rådighed, kan der ikke gøres økonomiske krav gældende mod hverken Byggeri & Teknik I/S eller mod undertegnede, på grund af fejl i arket.

Gunnar Schmidt  
Energi- & teknikerådgiver

## Bilag 3 – Luftrensere

Ved opførsel af den nye tilbygning, vil ammoniakreduktionen for luftrenseren blive øget fra 53% til 58,5%.



Figur 10. Sammenhæng mellem luftrenserens kapacitet i forhold til den samlede ventilationskapacitet og den årlige reduktion i ammoniakemissionen ved anvendelse af en biologisk luftrenser med en renseeffekt på 88%. Grafen stammer fra dokumentet "Biologisk luftrensning i grisestalde – Teknologibeskrivelse udarbejdet som grundlag for revidering af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens BAT-krav.

### *Beregning af luftmængde (58,5% ammoniakreduktion) for løbeafdeling*

Ammoniakken skal reduceres med 58,5%. Derfor skal der renses på 30% af den samlede luftmængde:

Løbeafdeling med 178 søer: 30% svarende til 5.874 m<sup>3</sup>/t  
 $(178 \cdot 110 \text{ m}^3/\text{t} \cdot 0,30 = 5.874 \text{ m}^3/\text{t})$

### *Beregning af luftmængde (58,5% ammoniakreduktion) for drægtighedsstalden*

Ammoniakken skal reduceres med 58,5%. Derfor skal der renses på 29% af samlet luftmængde:

Drægtighedsstald med 246 – 18 = 228 drægtighedspladser: 29% svarende til 7.273 m<sup>3</sup>/t  
 $(228 \cdot 110 \text{ m}^3/\text{t} \cdot 0,29) = 7.273,2 \text{ m}^3/\text{t})$

### *Beregning af luftmængde (58,5% reduktion) for farestalden*

Ammoniakken skal reduceres med 58,5%. Derfor skal der renses på 10% af samlet luftmængde:

Faresektioner med 160 farestier: 10 % svarende til 6.400 m<sup>3</sup>/t  
(160 \* 400 m<sup>3</sup>/t \* 0,10 = 6.400 m<sup>3</sup>/t).

**Vedr. Luftrensning fra stald 2, 4 og 5**

1 stk. BIO Flex luftrenser

7 Stk. trinløse påstik til renser via fælles kanal

Udsug fra renser:

1 stk. trinløst afkast med LPC 13-3 ventilator

1 stk. on/off afkast med DA 600-7-2 ventilator

Total luftmængde (ved 58,5 % reduktion)

Total luftmængde som skal renses: 5.874 + 7.273,2 + 6.400 = **19.547,2 m<sup>3</sup>/t.**

Filterlængden er 5,4 meter. Derfor kan renseren håndtere 5,4 x 7.200 = **38.880 m<sup>3</sup>/t.**

Med de 2 skorstene med LPC 13-3 og DA 600-7-2 ventilatorer, så bliver ydelsen i luftrenser dog kun 30.000 m<sup>3</sup>/t.

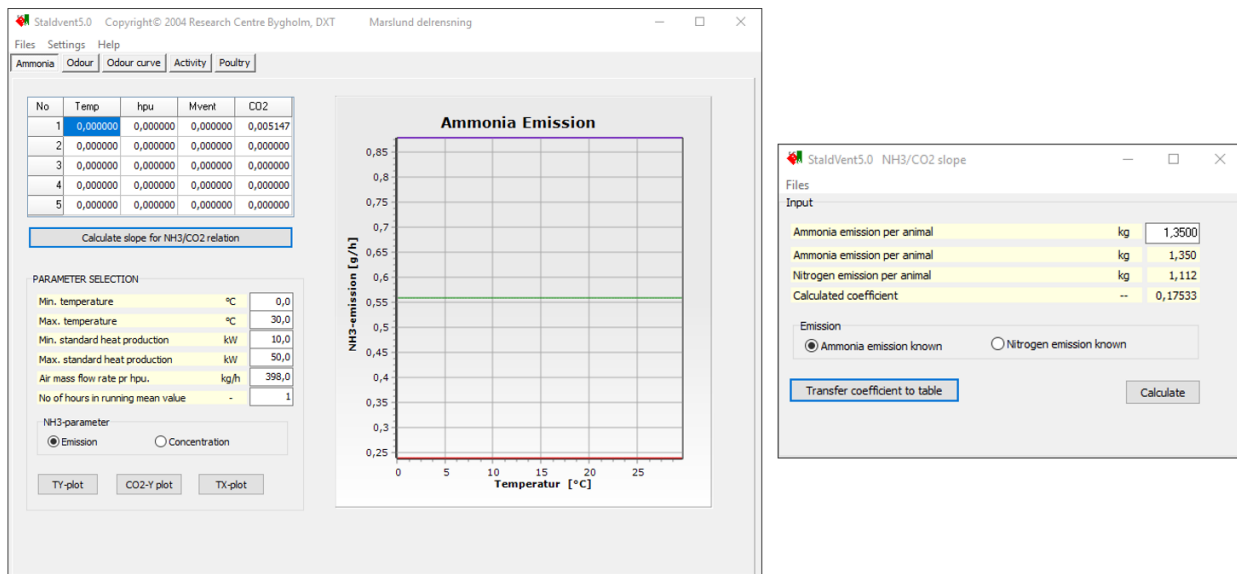
Grafen stammer fra dokumentet "Biologisk luftrensning i grisestalde – Teknologibeskrivelse udarbejdet som grundlag for revidering af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens BAT-krav.

Der har i denne miljøkonsekvensrapport lavet beregninger for luftrenserens luftmængde på baggrund af Grøn Viden fra 2007. Denne rapport blev oprindeligt udarbejdet for at skabe opmærksomhed omkring delrensning og resultaterne var baseret på slagtesvinestalde og dermed ikke den konkrete dyregruppe. Hypotesen omkring faste ammoniakkoncentrationer i luften efter rensning ved biologisk luftrensning har efterfølgende vist sig ikke at holde i praksis, hvorfor der i efterfølgende simuleringer ved anvendelse af StaldVent, herunder BAT-notatet om biologisk luftrensning fra svinestalde fra 2022, har benyttet en fast renseeffekt af luftrenseren på samme måde som for kemiske luftrensere. For biologiske luftrensere er der således anvendt 88% svarende til det, der var opnået ved praktiske luftrensere på daværende tidspunkt. Det er efter Århus Universitets opfattelse, at BAT-notaterne fra 2022 omhandlende hhv. biologisk og kemisk luftrensning og kemisk luftrensning giver et mere retvisende billede af sammenhængen mellem delrensning og ammoniakreduktion end Grøn Viden fra 2007, idet der er lavet beregninger for en række forskellige dyrekategorier og gulvtyper og altså ikke kun slagtesvin, som i Grøn Viden 2007. Beregningerne er dog primært udarbejdet med henblik på løsning af BAT-opgaven. Det kan derfor ikke afvises, at der kan være forhold i praksis, der adskiller sig fra de forudsætninger, som er anvendt i BAT-notaterne. Det drejer sig f.eks. om anvendt maksimal ventilationsydelse og temperaturstrategi i stalden. Ønskes der mere præcise beregninger end præsenteret i BAT-notatet fra 2002, kan dette ske ved simulering ved hjælp af f.eks. StaldVent og med anvendelse af input, der relaterer sig til det konkrete projekt. I dette konkrete projekt har der været arbejdet på at få fremskaffet StaldVent beregninger, men det har ikke været muligt at få disse beregninger foretaget, da det kun er begrænsede udbydere af beregningerne. StaldVent beregningerne der er vedhæftet denne miljøkonsekvensrapport, stammer fra den oprindelige miljøgodkendelse, der blev givet i januar 2024.

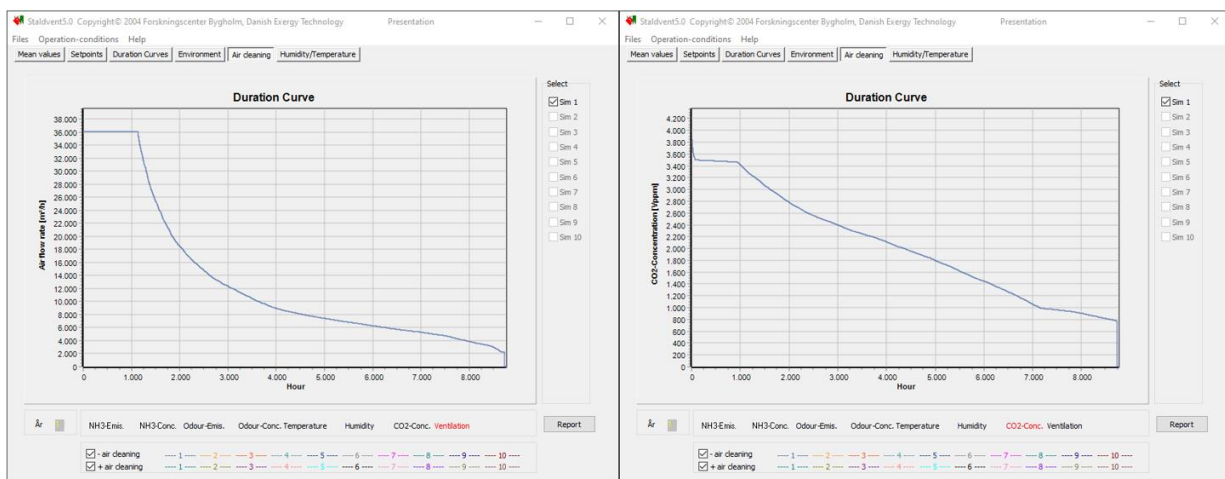
## Bilag 4 - StaldVent beregninger

Disse StaldVent beregninger er beregningerne der tidligere har været indsendt med §16b miljøtilladelsen og beskriver ventilationen i det eksisterende anlæg. Det er ikke længere muligt at få lavet StaldVent beregninger.

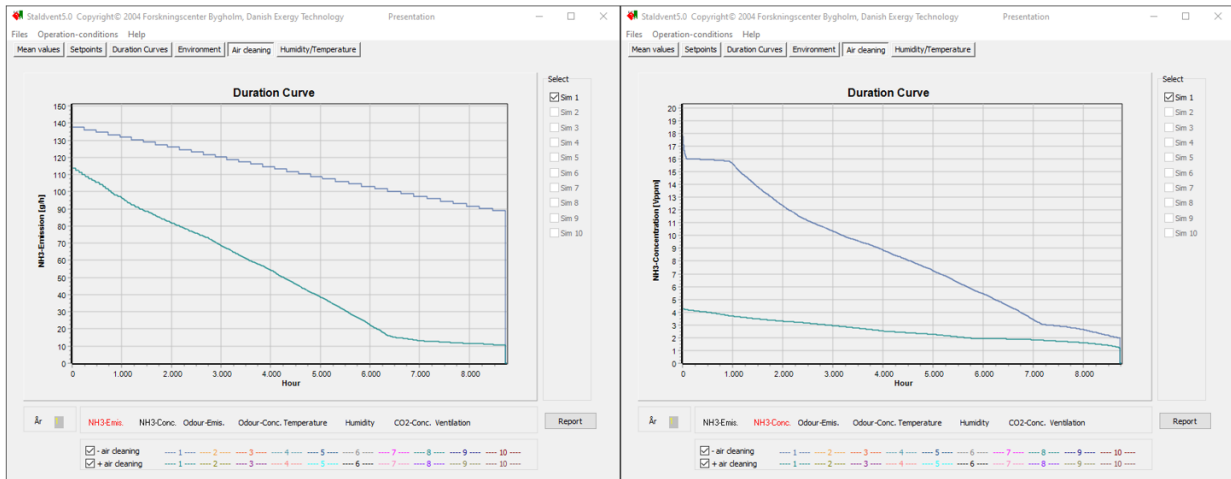
### Staldvent analyse forestald



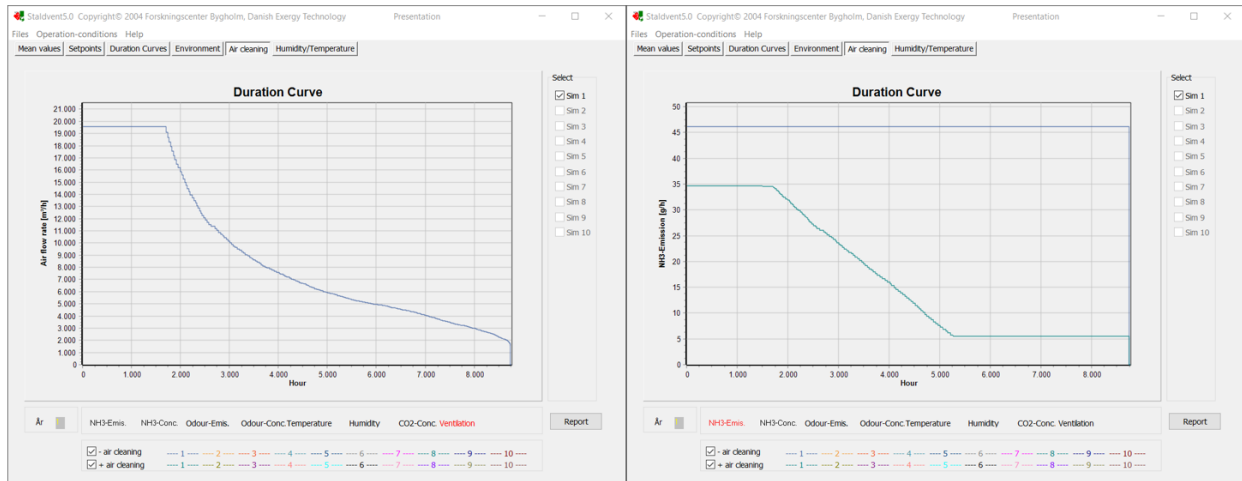
### Staldvent analyse forestald



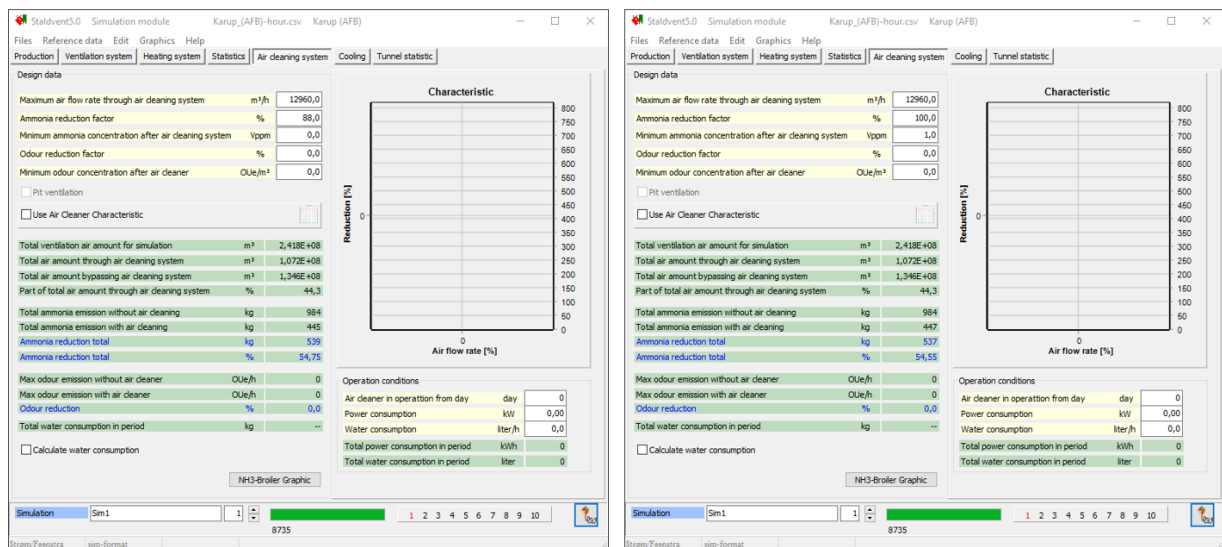
## Staldvent analyse farestald



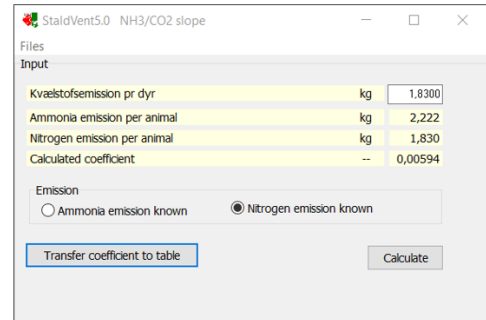
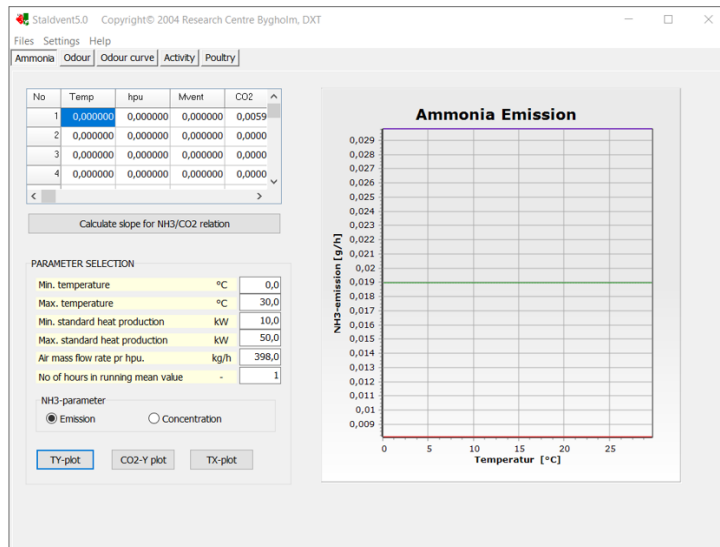
## Løbeafdeling



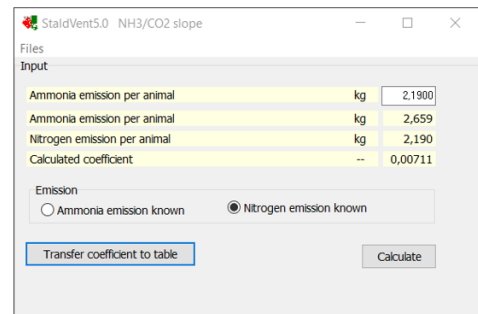
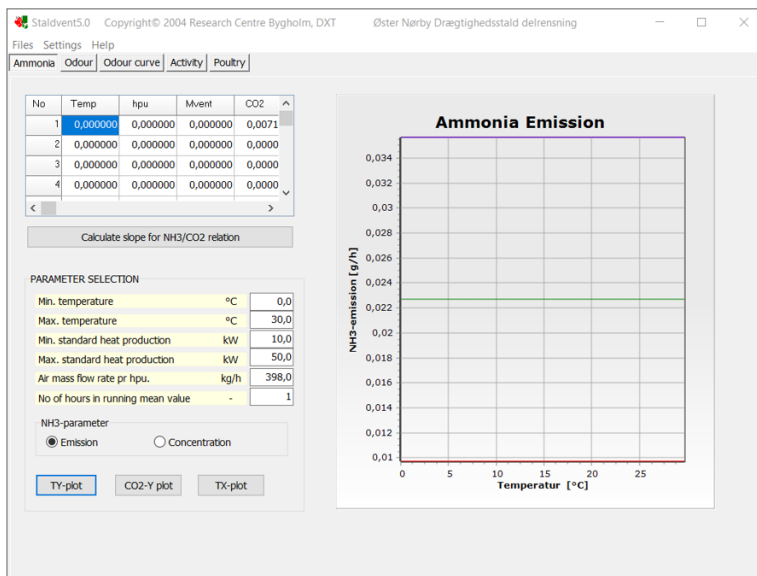
## Stalvent analyse farestald



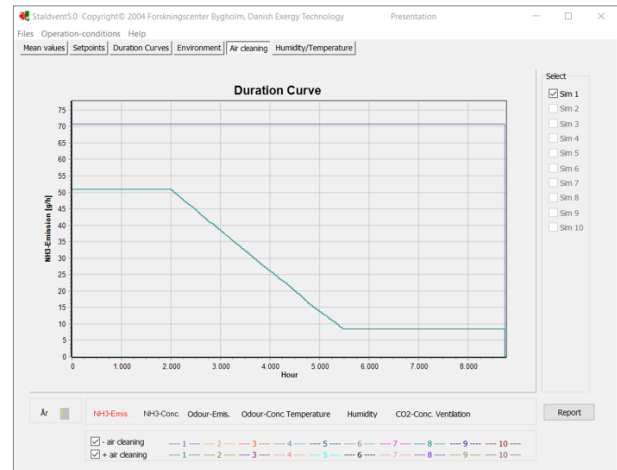
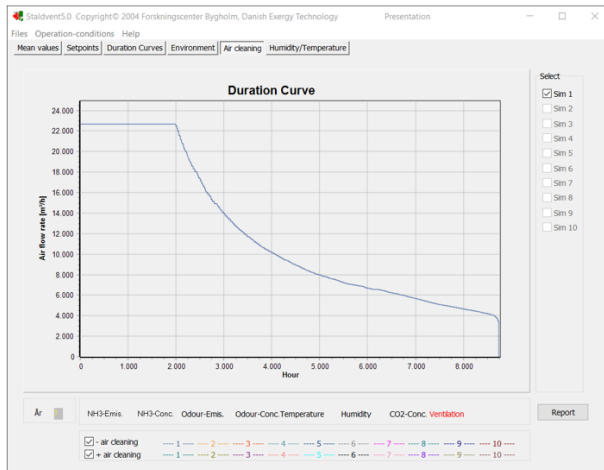
## Løbestalden



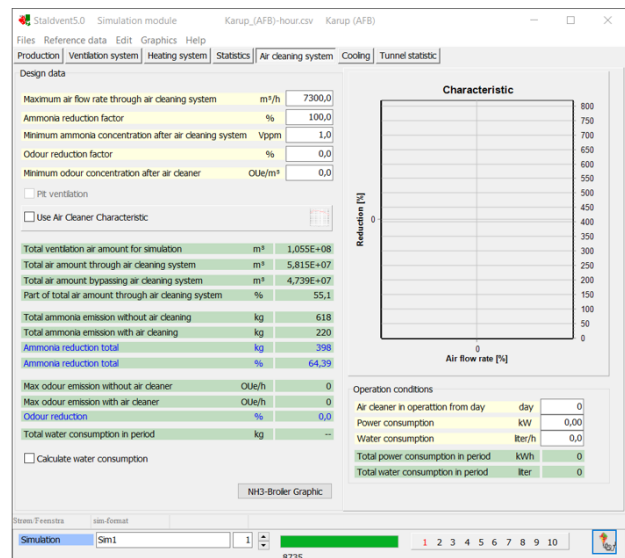
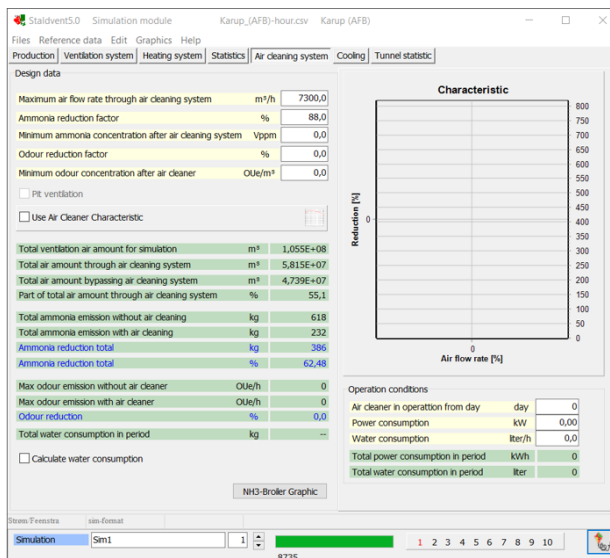
## Drægtighedstald



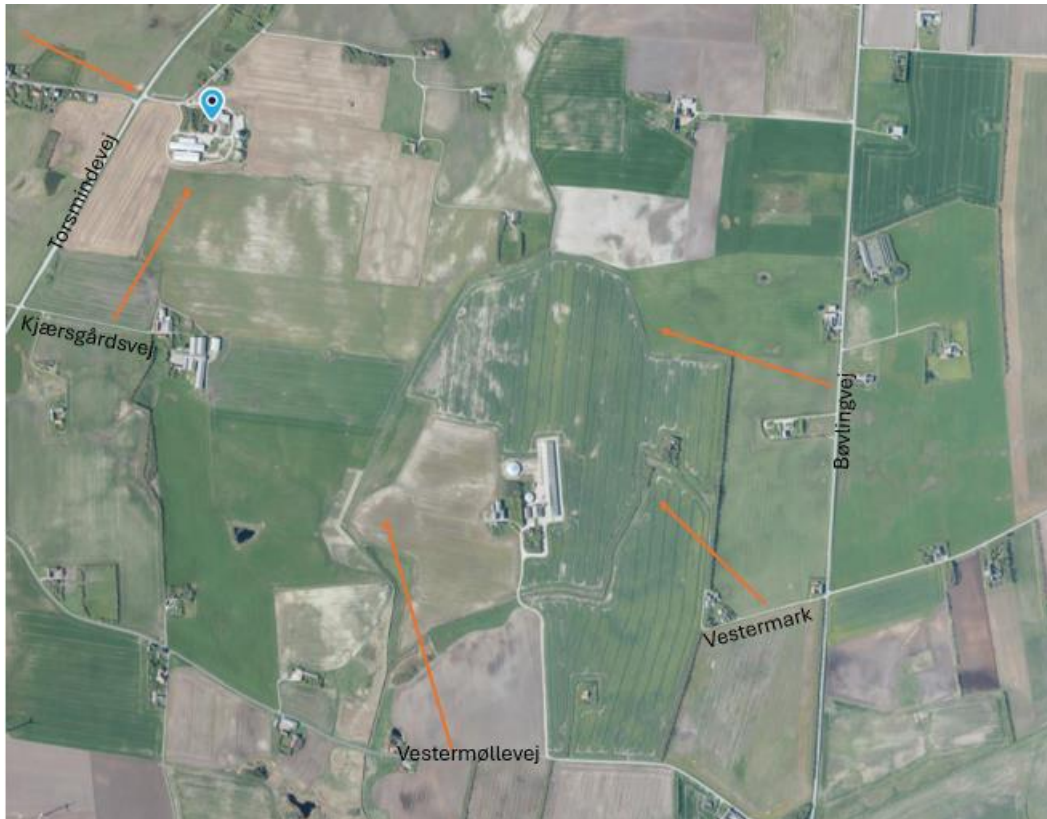
## Drægtighedstald



## Drægtighedstald



## Bilag 5 – Landskabsvurdering



*Pilene på oversigten, angiver hvor billederne er taget fra.*



*Billedet er taget fra Øster Nørbyvej/Torsmindevej – stalden vil ikke kunne ses fra Øster Nørbyvej/Torsmindevej – den røde pil indikerer hvor den nye tilbygning vil være placeret*



*Billedet er taget fra Bøvlingvej – den røde pil indikerer hvor den nye tilbygning vil være placeret*



*Billedet er taget fra Vestermark – den røde pil indikerer hvor den nye tilbygning vil være placeret*



*Billedet er taget fra Vestermøllevej – den røde pil indikerer hvor den nye tilbygning vil være placeret*



*Billedet er taget fra Vestermøllevej – den røde pil indikerer hvor den nye tilbygning vil være placeret*



*Billedet er taget fra Kjærgårdsvej – den røde pil indikerer hvor den nye tilbygning vil være placeret*

## Bilag 6 – Støjberregning

I tabel 1, jævnfør Miljøstyrelsens vejledning om ekstern støj fra virksomheder, angives de vejledende støjgrænser:

<https://www2.mst.dk/Udgiv/publikationer/1984/87-503-5287-4/pdf/87-503-5287-4.pdf>.

**Tabel 1. Vejledende grænseværdier for støjbelastningen fra virksomheder målt udendørs.**

| Områdetype<br>(faktisk anv.)                                                         | Tidsrum                                                         |                                                                                                         |  | Alle dage<br>kl. 22.00-07.00 |
|--------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------|--|------------------------------|
|                                                                                      | Mandag - fredag<br>kl. 07.00-18.00<br>lørdag<br>kl. 07.00-14.00 | Mandag - fredag<br>kl. 18.00-22.00<br>lørdag<br>kl. 14.00-22.00<br>søn- og helligdag<br>kl. 07.00-22.00 |  |                              |
| 3. Områder for blandet bolig-<br>og erhvervsbebyggelse, cen-<br>terområder (bykerne) | 55                                                              | 45                                                                                                      |  | 40                           |

Som udgangspunkt vurderes støjniveauet i skellet ved boligområdet. Hvis der er tale om enkeltbeboelse i det åbne land, vurderes støjniveauet i en afstand op til 15 m fra boligen, jf. Miljøstyrelsens støjvejledning.

Der er beregnet støj til nærmeste beboelse beliggende på Grønmosvej 6 (R1).

Ansøger har redegjort for de væsentlige støjkloder på ejendommen, og forhold vedr. ventilation og transporter er uddybet herunder:

Beregningen viser de vejledende støjgrænser til områder med blandet bolig og erhverv overholdes.

Der er anvendt en worst case betragtning i forbindelse med beregningen, dvs. det normale støjbillede vil være lavere.

Der er anvendt støjregneark fra Grontmij/Carl Bro. De anvendte lydniveauer for støjkloderne er taget fra Acousticas kildekatalog/Støjdatabogen, Lydteknisk Institut og Vejdirektoratets fakta om trafikstøj.

Lastbilerne er relativt nye, og de vil derfor være mere støjsvage end angivet i Vejdirektoratets fakta om trafikstøj, da det er en ældre opgørelse.

I følge programmet laver den en konservativ beregning:

### Konservative beregningsværdier!!

De beregnede støjniveauer vil typisk være 1-5 dB højere end de værdier, der beregnes ved hjælp af for eksempel støjberregningsprogrammet SoundPlan.

Der er indtastet følgende data i beregningen:

| Kildedata |                              |           |               |              |            |
|-----------|------------------------------|-----------|---------------|--------------|------------|
| Nr        | Navn/type                    | Lydeffekt | Driftstid [%] |              |            |
|           |                              |           | dag/8 timer   | aften/1 time | nat/½ time |
| K01       | Gyllepumpe - el              | 68 dB(A)  | 25            |              |            |
| K02       | Ventilation                  | 86 dB(A)  | 100           | 100          | 100        |
| K03       | Transport, tomgang (lastbil) | 89 dB(A)  | 10            | 10           |            |
| K04       | Transporter på ejendommen    | 103 dB(A) | 10            | 12           | 5          |
| K05       | Transport (lastbil)          | 100 dB(A) | 10            | 3            |            |
| K06       | Indblæsning af foder         | 108 dB(A) | 10            |              |            |

| Referencepunkt R1 |                  |                        |                                |                 |                                        |
|-------------------|------------------|------------------------|--------------------------------|-----------------|----------------------------------------|
| Kilde             | Kilden medtages? | Væsentlig afskærmning? | Afstand [m] til referencepunkt | Terrænoverflade | Reflekterende, lodret flade ved kilden |
| K01               | Ja               | Nej                    | 175                            | Blød            | Nej                                    |
| K02               | Ja               | Nej                    | 152                            | Blød            | Nej                                    |
| K03               | Ja               | Nej                    | 185                            | Blød            | Nej                                    |
| K04               | Ja               | Nej                    | 95                             | Blød            | Nej                                    |
| K05               | Ja               | Nej                    | 44                             | Blød            | Nej                                    |
| K06               | Ja               | Nej                    | 124                            | Blød            | Nej                                    |

| Referencepunkt R1 |                              |                 |           |               |       |     |             |       |     |
|-------------------|------------------------------|-----------------|-----------|---------------|-------|-----|-------------|-------|-----|
| Kilde nr.         | Kilde navn/type              | Lydeffekt dB(A) | Medtaget? | Driftstid [%] |       |     | Leq [dB(A)] |       |     |
|                   |                              |                 |           | dag           | aften | nat | dag         | aften | nat |
| K01               | Gyllepumpe - el              | 68              | Ja        | 25            |       |     | 6           |       |     |
| K02               | Ventilation                  | 86              | Ja        | 100           | 100   | 100 | 31          | 31    | 31  |
| K03               | Transport, tomgang (lastbil) | 89              | Ja        | 10            | 10    |     | 23          | 23    |     |
| K04               | Transporter på ejendomme     | 103             | Ja        | 10            | 12    | 5   | 42          | 43    | 39  |
| K05               | Transport (lastbil)          | 100             | Ja        | 10            | 3     |     | 46          | 41    |     |
| K06               | Indblæsning af foder         | 108             | Ja        | 10            |       |     | 45          |       |     |
| total             |                              |                 |           |               |       |     | 50          | 45    | 40  |

Det ses af ovenstående beregninger, at støjkravene for ejendommen opfyldes.



Der er i støjberegningerne, taget udgangspunkt i at centrum for ventilationen er som angivet på ovenstående figur. Afstanden til naboen er  $167,49 \text{ m} - 15 \text{ m} = 152,49 \text{ m}$

Punkterne hvor der er regnet til og fra i forhold til afstand, er angivet i ovenstående figur.

Der har tidligere været en amerikansilo på ejendommen. Dette kan også ses ud fra ovenstående foto, men denne er nedrevet. Billederne der er vedhæftet i bilag 3 viser at amerikansiloen er nedtaget. Der vil derfor ikke komme støj fra denne i fremtiden.

Støjdata er indhentet fra følgende kilder:



- Gyllepumpe
- Ventilation
- Transport
- Indblæsning af foder

## Ventilation (data er fremsendt fra SKOV A/S)

Et udsnit af databladene for ventilatorerne der er installeret i staldene på Øster Nørrebrovej 36. Målingerne er foretaget med 2 meters afstand til ventilatorerne

### ECT 632-6 (ekstra dele)

|                                         |        |                     |
|-----------------------------------------|--------|---------------------|
|                                         |        | 409143<br>ECT 632-6 |
| Ventilatorstøj, ude<br>(2 m, 45 grader) | dB (A) | 65                  |

### DA 600 LPC 11-2A (faresektioner, drægtighedsstalde og bufferstald)

Inkl. luftledeplade og dermed er støjtallet 68dB

|                                         |        |                                    |
|-----------------------------------------|--------|------------------------------------|
|                                         |        | 445016/445018<br>DA 600 LPC-11-2 A |
| <b>Mekanisk</b>                         |        |                                    |
| Ventilatorstøj, ude<br>(2 m, 45 grader) | dB (A) | 67 / 68                            |
| Uden/med luftledeplade                  |        |                                    |

Inkl. luftledeplade og dermed er støjtallet 73dB

### DA 600 LPC 13-2A (luftrenser)

|                                         |        |                                    |
|-----------------------------------------|--------|------------------------------------|
|                                         |        | 445017/445019<br>DA 600 LPC-13-2 A |
| Mekanisk                                |        |                                    |
| Ventilatorstøj, ude<br>(2 m, 45 grader) | dB (A) | 71 / 73                            |
| Uden/med luftledeplade                  |        |                                    |

Inkl. luftledeplade og dermed er støjtallet 73dB

## DA 600-7-2A (luftrenser)

|                                         |        |                         |
|-----------------------------------------|--------|-------------------------|
|                                         |        | 445022<br>DA 600-7F-2 A |
| Ventilatorstøj, ude<br>(2 m, 45 grader) | dB (A) | 73 / 74                 |
| Uden/med luftledeplade                  |        |                         |

Uden luftledeplade og dermed er støjtallet 73dB

## Beregning af støj fra ventilationen (inkl. kumulation)

| Stald                  | dB | Antal ventilatorer |
|------------------------|----|--------------------|
| 1+ 5) Drægtighedsstald | 73 | 5                  |
| 2+3) Farestald         | 73 | 9                  |
| 4) Løbestald           | 73 | 2                  |
| 6) Klimastald          | 73 | 2                  |
| Luftrenser             | 73 | 2                  |
| Total                  |    | 20                 |

Når der taget udgangspunkt i at der er installeret 20 identiske ventilatorer på stalden, der hver larmer 73 dB i det samme modtagerpunkt, vil formlen se således ud:

$$10 \log_{10} (20) = 13,0 \text{ dB}$$

Dette betyder at der skal tillægges 13 dB til den oprindelige støj på 73 dB, hvilket betyder at der skal tages udgangspunkt i at støjen fra ventilationen er 86 dB.

## Transport, tomgang

Støj fra lastbiler – målinger 2008

Tallet er taget som et gennemsnit, fra tallene der fremgår fra side 17, figur 11. Der står anført at den totale kildestyrke for 2008-målinger er 5 dB mindre end værdien i Støjatabogen ( $91 + 86 / 2 = 88,5 \approx 86 \text{ dB}$ )

[https://referencelaboratoriet.dk/media/ludb3xnz/2015\\_rapport\\_nr21\\_4udgave.pdf](https://referencelaboratoriet.dk/media/ludb3xnz/2015_rapport_nr21_4udgave.pdf)

## Transport, lastbil med lav hastighed

Tallet er taget som et gennemsnit, fra tallene der fremgår fra side 16, figur 10. Der står anført at 2008-kildestyrkernes totalniveau er ca. 1-2 dB lavere for "svag acceleration 10-20 km/t" og "svag acceleration 40 km/t". ( $101 + 99,6 / 2 = 100,3 \approx 100 \text{ dB}$ )

[https://referencelaboratoriet.dk/media/ludb3xnz/2015\\_rapport\\_nr21\\_4udgave.pdf](https://referencelaboratoriet.dk/media/ludb3xnz/2015_rapport_nr21_4udgave.pdf)

## Transporter på ejendommen (traktor)

Del 3: Kørsel og intern transport, side 33, tabel 3.4 og aflæst til 103 dB

[https://referencelaboratoriet.dk/media/jxdbzclf/1989\\_li\\_stoejatabogen\\_del\\_3\\_koersel\\_og\\_intern\\_transport\\_side\\_1-57.pdf](https://referencelaboratoriet.dk/media/jxdbzclf/1989_li_stoejatabogen_del_3_koersel_og_intern_transport_side_1-57.pdf)

## Datablad for gyllepumpen:



### Data sheet

Item no. / Configuration 01 / 3104160-11.0-020201-S-A00767  
Description HMC3 160M-4 400/690 V 50 Hz 11 kW

| General data                   |                                               | Mechanical data                        |                     |
|--------------------------------|-----------------------------------------------|----------------------------------------|---------------------|
| Standard series                | IEC 60034                                     | Frame / Shaft height                   | IEC 160             |
| Type                           | HMC3 160M-4                                   | Type of construction                   | B5                  |
| Design                         | 400 VD / 690 VY 50 Hz + 480 VD / 830 VY 60 Hz | Cooling method                         | IC411               |
| Direction of rotation          | CW                                            | Protection class                       | IP55                |
| Installation max. altitude (m) | 1.000                                         | Temp. insulation class                 | F                   |
| Poles                          | 4                                             | Frame material                         | Cast iron           |
| Motor protection               |                                               | Keyway                                 | Closed              |
| Winding temp. detector         | No                                            | Balancing                              | Half key            |
| Temp. detector type            | None                                          | IEC vibration class                    | A                   |
| Bearing detector               | No                                            | Weight (kg)                            | 122                 |
| Winding PTC main               | PTC 3 x 155°C                                 | Bearing (DE)                           | 6309 2Z / C3 / DG88 |
| Winding PTC spare              | None                                          | Bearing (NDE)                          | 6309 2Z / C3 / DG88 |
| Space heater                   | None                                          | Fixed bearing                          | DE                  |
| Terminal board thread          | M6                                            | Moment of inertia (kg×m <sup>2</sup> ) | 0.103               |
| Electrical insulation          | Standard (1350 V @ 0.8 μs)                    | Painting (color)                       | RAL 9005            |
| Tropical insulation            | No                                            | Corrosion protection                   | C3L                 |
| SPM                            | N/A                                           | Main terminal box pos.                 | DE top              |
| External grounding             | Yes                                           | Main cable entries                     | Blind cap 2xM40x1.5 |
| Drain hole                     | Yes                                           | Main cable direction                   | Right from DE       |
| Rain cap                       | No                                            | Main cable material                    | Plastic             |
| Classification                 |                                               | Aux. cable entries                     | Blind cap 2xM20x1.5 |
| Class society                  |                                               | Aux. cable direction                   | NDE                 |
| Shaft requirement acc. to      | None                                          | Aux. cable material                    | Plastic             |
| Ex. code                       | No                                            |                                        |                     |
| Winding operation variants     |                                               |                                        |                     |
| Rated power (kW)               | 11                                            | 11                                     |                     |
| Frequency (Hz)                 | 50                                            | 60                                     |                     |
| Connection                     | D/Y                                           | D/Y                                    |                     |
| Voltage (V)                    | 400 / 690                                     | 480 / 830                              |                     |
| Full load current (A)          | 21.1 / 12.2                                   | 17.5 / 10.1                            |                     |
| No load current (A)            | 9.16                                          | 9.16                                   |                     |
| Speed (rpm)                    | 1474                                          | 1769                                   |                     |
| Power factor 100/75/50 (%)     | 0.83 / 0.78 / 0.67                            | 0.83 / 0.78 / 0.67                     |                     |
| Efficiency 100/75/50 (%)       | 92.4 / 92.1 / 90.1                            | 92.4 / 91.8 / 89.8                     |                     |
| Efficiency class               | IE3                                           | IE3                                    |                     |
| Full load torque (Nm)          | 71.3                                          | 59.4                                   |                     |
| Tst/Tn                         | 2.9                                           | 3.48                                   |                     |
| Tmax/Tn                        | 3.63                                          | 4.36                                   |                     |
| Ist/In                         | 8.18                                          | 9.88                                   |                     |
| Temp. rise class               | B                                             | B                                      |                     |
| Duty                           | S1                                            | S1                                     |                     |
| Sound pressure level (dBA)     | 63                                            | 68                                     |                     |
| Min. ambient temp. (°C)        | -20°C                                         | -20°C                                  |                     |
| Max. ambient temp. (°C)        | 40°C                                          | 40°C                                   |                     |

Data are not binding. Hoyer reserves the right to implement changes without notice. The extent of data are not equivalent to nameplate on the motors.

**Bilag 7 – Beregning af opbevaringskapacitet***Beregning af gylleproduktion for nudrift*

|                                        |                   |                    |
|----------------------------------------|-------------------|--------------------|
| 750 søer, løsgående, delvis spaltegulv | 750 * 4,84 ton    | 3.630 ton          |
| 400 smågrise, fuldspaltegulv*          | 2.600 * 0,128 ton | 332,8 ton          |
| 200 polte (slagtesvin) 80-117 kg*      | 200 * 0,543 ton   | 108,6 ton          |
| I alt                                  |                   | <u>4.071,4 ton</u> |

*\* Der er ikke korrigeret for afvigende vægtgrænser*

*Beregning af gylleproduktion for ansøgt drift*

|                                        |                   |                    |
|----------------------------------------|-------------------|--------------------|
| 900 søer, løsgående, delvis spaltegulv | 900 * 4,84 ton    | 4.356 ton          |
| 400 smågrise, fuldspaltegulv*          | 2.600 * 0,128 ton | 332,8 ton          |
| I alt                                  |                   | <u>4.797,4 ton</u> |

## Beregning af lænsevand fra luftrenseren i stald 2, 4 og 5

|                                                                      |          |
|----------------------------------------------------------------------|----------|
| 178 pladser i løbestalden, individuel opstaldning, delvis spaltegulv |          |
| 148 l * antallet af søer 178                                         | 26.344 l |

|                                                                |          |
|----------------------------------------------------------------|----------|
| 228 pladser i drægtighedsstalden, løsgående, delvis spaltegulv |          |
| 181 l * antallet af søer 228                                   | 41.268 l |

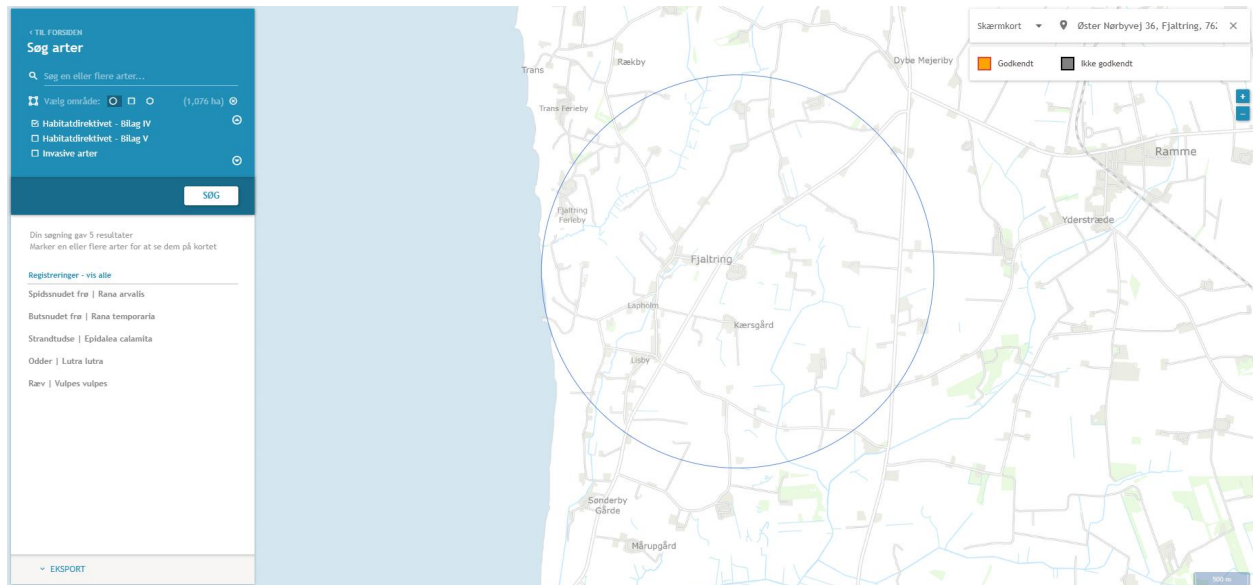
|                                   |          |
|-----------------------------------|----------|
| 160 farestier, fuldspaltegulv     |          |
| 157 l * antallet af farestier 160 | 25.120 l |

|                       |                     |
|-----------------------|---------------------|
| I alt, l              | 92.732 l            |
| I alt, m <sup>3</sup> | ≈ 93 m <sup>3</sup> |

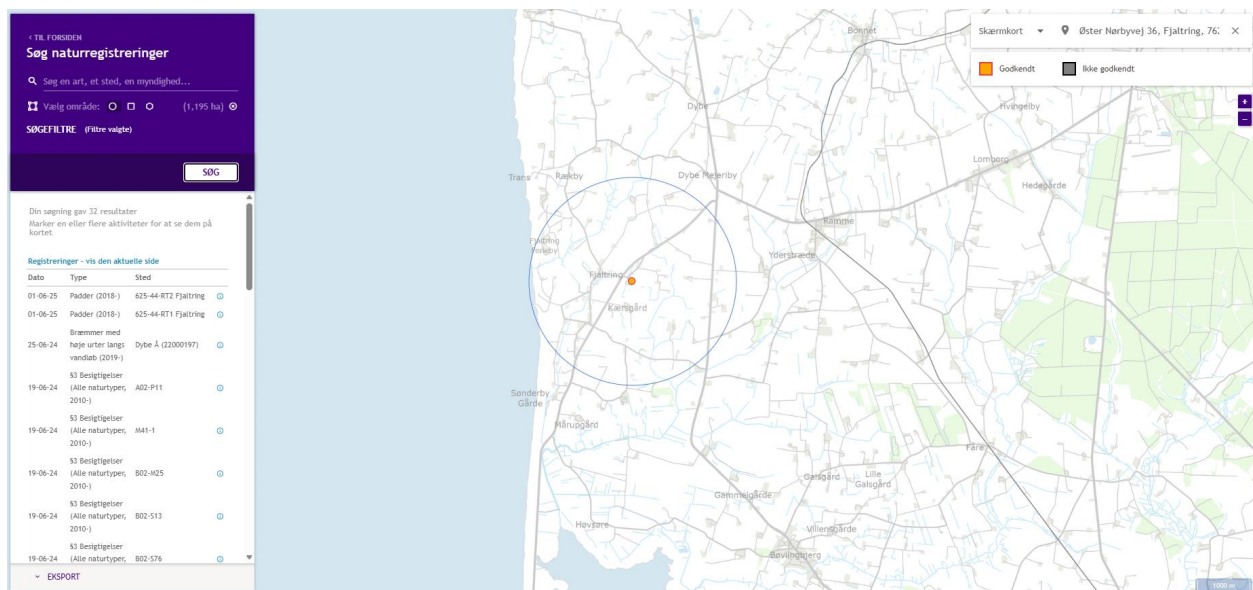
Der forventes at der overføres 93 m<sup>3</sup> lænsevand fra luftrenseren til gyllebeholderen. I forhold til det totale forbrug af vand til luftrenseren, vil der fordampe en del af vandet. Tallene til beregning af lænse vandet, er aflæst fra skemaerne anført i dokumentet "Biologisk luftrensning i grisestalde – Teknologibeskrivelse udarbejdet som grundlag for revurdering af Husdyrgodkendelsesbekendtgørelsens BAT-krav"

Gyllebeholderne har en opbevaringskapacitet på hhv. 1.200 m<sup>3</sup> samt 2.240 m<sup>3</sup>, svarende til en samlet kapacitet på 3.440 m<sup>3</sup>. I forhold til den producerede mængde husdyrgødning på 4.797,4 ton samt 93 m<sup>3</sup>, svarer den samlede opbevaringskapacitet til at være 8,46 måneder. Ejer/selskabet har rådighed til andre beholdere, hvor der vil blive lejet opbevaringskapacitet, således at opbevaringskapaciteten på 9 måneder vil være overholdt.

## Bilag 8 – Natur



Naturarter indenfor 2 km fra ejendommen



Naturregistreringer indenfor 2 km fra ejendommen